

21.05.2024

Kokousaika 21.05.2024 16:43 - 17:40

Kokouspaikka Työpajankatu 8, 2. krs kokoushuone Aava

Läsnä

Jäsenet

Laisaari, Johanna
Yanar, Ozan
Chydenius, Jussi
Dufva, Veli-Pekka
Grotenfelt, Nora
Holopainen, Mari
Korpinen, Sini
Malin, Petra
Säynevirta, Sami
Hamilo, Marko
Kirjasniemi, Eevi

apulaispormestari
varapuheenjohtaja

poistui 17:05, saapui 17:09

varajäsen
varajäsen

Muut

Grönholm, Niclas

ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtaja

Järvenkallas, Satu

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja

Kemppi, Miia
Korhonen, Harri

varhaiskasvatusjohtaja
lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja

Salo, Outi
Kemppi, Mauno
Laaksonen, Kati
Takanen, Kati
Talvensaari, Hanna-Kaisa
Knutti, Sami

perusopetusjohtaja
tilapalvelujohtaja
yksikön päällikkö
hallintojohtaja
viestintä- ja markkinointipäällikkö
hallintoasiantuntija

Puheenjohtaja

Johanna Laisaari

apulaispormestari
113-125 §

Esittelijät

Johanna Laisaari

apulaispormestari
113 §

21.05.2024

	Satu Järvenkallas	kasvatuksen ja koulutuksen toimia- lajohtaja 114-116 §, 121-124 §
	Harri Korhonen	lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja 117-118 §, 125 §
	Outi Salo	perusopetusjohtaja 119-120 §
Pöytäkirjanpitäjä		
	Sami Knutti	hallintoasiantuntija 113-125 §

21.05.2024

§	Asia	
113	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
114	Asia/2	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan alaisten viranomaisten ja toimielinten päätösten seuraaminen ajalta 8.5-16.5.2024
115	Asia/3	Perusopetuslain mukaisen iltapäivätoiminnan avustusperusteiden mukaiset euromäärät lukuvuodelle 2024–2025
116	Asia/4	Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan palvelukokonaisuuksia seuraavan tason organisaatio, perusopetuksen vapaa-ajan palvelut
117	Asia/5	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan päätös Etu-Töölön lukion Etu-Töölössä osoitteessa Runeberginkatu 14-16 sijaitsevien väliaikaisten lisätilojen tarveselvityksestä
118	Asia/6	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan päätös Punavuoressa osoitteessa Iso Roobertinkatu 21-25 sijaitsevien Resson IB-lukion väliaikaisten lisätilojen tarveselvityksestä
119	Asia/7	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan päätös Pitäjänmäellä osoitteessa Sylvesterintie 10 sijaitsevan Sophie Mannerheimin koulun lisätilan tarveselvityksestä
120	Asia/8	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto osoitteessa Runonlaujantie 40 sijaitsevan Kannelmäen peruskoulun toimipisteen korvaavan uudisrakennuksen hankesuunnitelmasta
121	Asia/9	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Mirita Saxbergin valtuustoaloitteesta koskien perusopetuksen painotetun opetuksen luokkien lisäämistä lähikouluihin
122	Asia/10	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuustoaloitteista koskien lasten ja nuorten ruutuaikaa rajoittavia toimintamalleja sekä kokeilusta, jossa Helsingin kouluissa kokeillaan kännykkävapaata lukuvuotta
123	Asia/11	Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilusta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi
124	Asia/12	Päiväkoti Marjalan lakkauttamista koskeva oikaisuvaatimus
125	Asia/13	Oikaisuvaatimus, virkasuhteen täyttäminen, Sibeliuksen lukio, päätoiminen tuntiopettaja

§ 113

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Samalla kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Jussi Chydeniuksen ja Veli-Pekka Dufvan sekä varatarkastajiksi Petra Malinin ja Sini Korpisen.

Esittelijä

apulaispormestari
Johanna Laisaari

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

apulaispormestari
Johanna Laisaari

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 114

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan alaisten viranomaisten ja toimielinten päätösten seuraaminen ajalta 8.5-16.5.2024

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen seuraavien viranomaisten ja toimielinten tekemiä päätöksiä:

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelukokonaisuus

Varhaiskasvatusjohtaja

- 8.5.2024 § 56 Käyttösuunnitelman vahvistaminen vuodelle 2024, kasvatuksen ja koulutuksen toimiala, varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelukokonaisuus
- 13.5.2024 § 61 Ulkokuntalaisten lasten perhepäivähoidosta lapsen kotikunnalta perittävä korvaus
- 13.5.2024 § 62 Ulkokuntalaisten lasten varhaiskasvatuksesta lapsen kotikunnalta perittävä korvaus
- 13.5.2024 § 63 Päiväkodin johtajan viran täyttäminen, Varhaiskasvatusyksikkö Kutomo, työavain KASKO-02-487-24
- 13.5.2024 § 64 Päiväkodin johtajan viran täyttäminen, varhaiskasvatusyksikkö Kannelmäki-Soittaja, työavain KASKO-02-486-24
- 13.5.2024 § 65 Päiväkodin johtajan viran täyttäminen, varhaiskasvatusyksikkö Minttu-Neilikka, päiväkodinjohtaja, työavain KASKO-02-233-24

[Päätökset](#)

Perusopetuksen palvelukokonaisuus

Perusopetusjohtaja

- 10.5.2024 § 73 Liikkuva koulu ja Move! -hankkeen kehittämisavustukset peruskouluille ajalle 1.8.2024–30.6.2025
- 10.5.2024 § 76 Valtion erityisavustuksen hakeminen varhaiskasvatuksen digitaalisten oppimisympäristöjen edistämiseen 2024-2026
- 10.5.2024 § 77 Valtion erityisavustuksen hakeminen digitaalisten oppimisympäristöjen kehittämiseen esi- ja perusopetuksessa 2024–2026

[Päätökset](#)

Lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön palvelukokonaisuus

Lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja

- 13.5.2024 § 72 Avustuksen hakeminen, Japanin koulutusmatka, Scandinavia-Japan Sasakawa Foundation, Helsingin kielilukio
- 13.5.2024 § 73 Avustuksen hakeminen, avustus opiskelijoiden mielenterveyden ja yhteisöllisyyden edistämiseen ja Yeesaamo-tilan sisustukseen tai tapahtumien järjestämiseen, Nuorten mielenterveysseura Yeesi ry, Helsingin Luonnontiedelukio
- 13.5.2024 § 74 Lahjoituksen vastaanottaminen
- 15.5.2024 § 75 Konepajan lukion opetussuunnitelma 1.8.2024 alkaen

[Päätökset](#)

Ruotsinkielisten palvelujen palvelukokonaisuus

Ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtaja

- 13.5.2024 § 36 Mottagande av donation av Föräldraföreningen Lärkan r.f.
- 13.5.2024 § 37 Mottagande av stipendier från HIFK-KAMRAT
- 13.5.2024 § 38 Mottagande av donation av Föräldraföreningen Lärkan r.f.

[Päätökset](#)

Hallinto

Talous- ja suunnittelujohtaja

- 8.5.2024 § 32 Mannerheimin Lastensuojeluliiton Laajasalon paikallisyhdistys ry:lle myönnettävä lisäavustus perusopetuslain mukaiseen koululaisten iltapäivätoimintaan lukuvuoden 2023-2024 kevätlukukaudelle
- 8.5.2024 § 33 Helsingin Nuorten Miesten Kristillinen yhdistys ry:lle myönnettävä lisäavustus perusopetuslain mukaiseen koululaisten iltapäivätoimintaan lukuvuoden 2023-2024 kevätlukukaudelle
- 8.5.2024 § 34 Suomen Lapsiperheet ry:lle myönnettävä lisäavustus perusopetuslain mukaiseen koululaisten iltapäivätoimintaan lukuvuoden 2023–2024 kevätlukukaudelle

[Päätökset](#)

Kehittämispalvelujohtaja

- 8.5.2024 § 13 Erasmus+ KA122-SCH, Yhtenäiskoulu/Nordiska skolan (Helsingin kaupunki) osallistuminen Erasmus+ -ohjelman lyhytkestoisen liikkuvuushankkeen rahoitushakuun

21.05.2024

- 14.5.2024 § 14 Erasmus+ KA122-SCH, Kallion ala-asteen (Helsingin kaupunki) osallistuminen Erasmus+ -ohjelman lyhytkestoisen liikkuvuushankkeen rahoitushakuun 2024
- 14.5.2024 § 15 Erasmus+ KA2 hankehaku 2023 pky Korento
- 14.5.2024 § 16 Erasmus+ KA210-SCH VY Korento (Helsingin kaupunki) osallistuminen Erasmus+ -ohjelman kumppanuushankkeitten rahoitushakuun 2024
- 14.5.2024 § 17 Erasmus+ KA210-SCH Kuvataidelukion (Helsingin kaupunki) osallistuminen Erasmus+ -ohjelman kumppanuushankkeitten rahoitushakuun 2024
- 14.5.2024 § 18 Erasmus+ KA210-SCH Stadin AO (Helsingin kaupunki) osallistuminen Erasmus+ -ohjelman kumppanuushankkeitten rahoitushakuun 2024 (partneri)
- 14.5.2024 § 19 Erasmus+ KA220-SCH, StadinAO (Helsingin kaupunki) osallistuminen Erasmus+ -ohjelman kumppanuushankkeitten rahoitushakuun 2024 (koordinaattorina)
- 14.5.2024 § 20 Erasmus+ KA220-SCH, KASKO-hallinto (Helsingin kaupunki) osallistuminen Erasmus+ -ohjelman kumppanuushankkeitten rahoitushakuun 2024
- 16.5.2024 § 21 Erasmus+ KA122-SCH, Kruununhaan yläaste (Helsingin kaupunki) osallistuminen Erasmus+ -ohjelman lyhytkestoisen liikkuvuushankkeen rahoitushakuun
- 16.5.2024 § 22 Erasmus+ KA22-SCH Puistolanraitin ala-asteen koulun (Helsingin kaupunki) osallistuminen Erasmus+ -ohjelman lyhytkestoisten liikkuvuushankkeitten rahoitushakuun 2023
- 16.5.2024 § 23 Erasmus+ KA220-VET, Stadin AO (Helsingin kaupunki) osallistuminen Erasmus+ -ohjelman kumppanuushankkeitten rahoitushakuun 2024 (partneri - koordinaattori FR)
- 16.5.2024 § 24 Erasmus+ KA210-SCH Kallion lukion (Helsingin kaupunki) osallistuminen Erasmus+ -ohjelman kumppanuushankkeitten rahoitushakuun 2023

[Päätökset](#)

[Viranhaltijapäätökset](#)

[Toimielinten päätökset](#)

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Sami Knutti, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 34225
sami.knutti(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Postiosoite
PL 58300
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kasvatusjakoulutus@hel.fi

Käyntiosoite
Työpajankatu 8
Helsinki 58
www.hel.fi/kasvatusjakoulutus

Puhelin
+358 9 310 8600

Y-tunnus
0201256-6

21.05.2024

Asia/2

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kuntalain 92 §:n mukaan asia on otettava ylemmän toimielimen käsiteltäväksi sen ajan kuluessa, jossa oikaisuvaatimus päätöksestä on tehtävä. Ylemmän toimielimen käsiteltäväksi ei kuitenkaan saa ottaa lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus-, valvonta- tai toimitusmenettelyä koskevia asioita ei myöskään yksilöön kohdistuvia opetustoimen, terveydenhuollon tai sosiaalitoimen asioita.

Helsingin kaupungin hallintosäännön 19 luvun 3 §:n 2 momentin mukaan toimialalautakunta tai apulaispormestari voi ottaa lautakunnan käsiteltäväksi asian, jossa sen alainen toimielin tai viranhaltija on tehnyt päätöksen. Toimialajohtaja voi ottaa toimialalautakunnan käsiteltäväksi asian, jossa sen alainen viranhaltija on tehnyt päätöksen. Lisäksi hallintosäännön 19 luvun 3 §:n 6 momentin mukaan toimielin, jolla on otto-oikeus, voi etukäteen päättää, ettei se käytä otto-oikeutta tiettyihin päätöksiin tai että otto-oikeuden käyttöaika on säädettyä lyhyempi.

Päätösten ottoharkinnassa on kysymys päätösten lainmukaisuuden ja tarkoituksenmukaisuuden seurannasta, eli luottamushenkilöelin ja kaupungin ylin johto voivat tällä tavoin seurata, että niiden alaiset viranomaiset käyttävät päätöksentekovaltaansa tarkoituksenmukaisella tavalla sekä noudattaen lainsäädäntöä ja päätöksentekoa koskevia määräyksiä.

Päätöksellä § 239/14.10.2023 kasvatus- ja koulutuslautakunta on päättänyt mihin kasvatus- ja koulutuslautakunnan alaisten toimielinten ja viranhaltijoiden päätöksiin ja koulujen ja lukioiden johtokuntien päätöksiin se ei käytä otto-oikeuttaan.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Sami Knutti, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 34225
sami.knutti(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

21.05.2024

Asia/3

§ 115

Perusopetuslain mukaisen iltapäivätoiminnan avustusperusteiden mukaiset euromäärät lukuvuodelle 2024–2025

HEL 2024-006453 T 02 05 01 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti vahvistaa lukuvuoden 2024–2025 iltapäivätoiminnan avustusperusteiden mukaiset euromäärät seuraavasti:

1. Oppilaskohtainen avustus on 1 230 euroa/oppilas.
2. Järjestämispaikkakohtainen avustus on 1300 euroa/ toimintapaikka.
3. Uuden ryhmän perustamisraha ensimmäisenä toimintavuonna on 2000 euroa. Ryhmää ei perusteta, jos toimintaan hakeneita ei ole riittävästi.
4. Harkinnanvarainen avustus

Erityisen tuen lisäresurssi

Erityisen tuen oppilaiden ohjaajaresursseihin myönnetään tarpeen mukaan 16 000 euroa/ohjaaja/lukuvuosi. Ohjaajatarve arvioidaan yksilökohtaisesti yhteistyössä palveluntuottajan ja iltapäivätoiminnan palvelupäällikön kanssa, koska oppilaiden yksilölliset tarpeet ja ryhmässä toimimisen taidot vaihtelevat.

Muut harkinnanvaraiset

Haettuihin todellisiin tilavuokrakustannuksiin, juokseviin kiinteistönhuoltokustannuksiin, kuten vesi- ja sähkökuluihin voidaan myöntää avustusta.

Edellä olevat euromäärät ovat myönnettäviä enimmäismääriä. Avustusta ei myönnetä lasta tai ryhmää kohti haettua enempää.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Leena Palve-Kaunisto, palvelupäällikkö, puhelin: 310 86809
leena.palve(a)hel.fi
Hanna Keränen, taloussuunnittelija, puhelin: 310 86338
hanna.keranen(a)hel.fi
Emmi Halmirinne, taloussuunnittelija, puhelin: 310 39480
emmi.halmirinne(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liite 1, avustustaulukko 2024-2025_PDFa2b
- 2 Liite 2, avustusperusteet perusopetuslain mukaisen iltapäivätoiminnan avustuksiin 22.10.2019 § 336
- 3 Liite 3, perusopetuksen iltapäivätoiminnan palveluntuottajakriteerit avustettavassa toiminnassa 23.3.2021 § 172

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Lukuvuodelle 2024 - 2025 oppilaskohtaista avustussummaa on korotettu vuoden 2024 budjetin laadinnassa käytetyllä indeksillä 2,46 %. Avustus kasvaa 30 euroa oppilasta kohden verrattuna lukuvuoteen 2023 - 2024. Päätöksen kohdat 2-4 laskennalliset avustussummat pysyvät lukuvuoden 2023–2024 tasolla.

Perusopetuslain mukaisen iltapäivätoiminnan avustushakemukset on valmisteltu päätettäväksi vuoden 2024 talousarvioon varattujen määrärahojen puitteissa ja kasvatus- ja koulutuslautakunnan 22.10.2019 (§ 336) hyväksymiä avustusperusteita noudattaen (liite 2). Vuonna 2024 kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarvioon on varattu yhteensä 13 109 000 euroa iltapäivätoiminnan avustamiseen.

Valmistelussa on huomioitu kasvatuksen ja koulutuksen toimialan tilaamat ja maksamat välipalat niiden ryhmien osalta, jotka toimivat koulujen tiloissa tai pihapiirissä. Välipalakustannusten toteumat tarkistetaan kaksi kertaa vuodessa, syys- ja kevätlukukauden päätyttyä, ja mahdollinen yli- tai alijäämä otetaan huomioon palveluntuottajan avustuksessa.

Oppilaat sijoitetaan toimintaan kesäkuussa 2024. Päätös oppilaiden valinnasta toimitetaan huoltajille heinäkuun alkuun mennessä.

Iltapäivätoiminnan suomenkieliset toimintapaikat päättää perusopetusjohtaja ja ruotsinkieliset toimintapaikat ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden johtaja.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on päättänyt 23.3.2021 § 172 palveluntuottajakriteerit, joiden mukaisesti uudet palveluntuottajat valitaan (liite 3).

Lukuvuonna 2024–2025 uutena palveluntuottajana aloittaa toimintansa Natural Voices. Lukuvuonna 2023–2024 toimineista palveluntuottajista Happy Kids Oy, Mannerheimin lastensuojeluliiton Konalan paikallisyhdistys ry sekä Mannerheimin lastensuojeluliiton Töölön yhdistys ry eivät hakeneet avustusta lukuvuodelle 2024–2025. Muutoin toiminnassa jatkavat samat palveluntuottajat kuin lukuvuonna 2023–2024.

Palveluntuottajien kanssa on tehty sopimukset 1.8.2019 ja ne ovat voimassa toistaiseksi. Sopimus purkautuu automaattisesti, jos kasvatus- ja koulutuslautakunta ei vahvista vuosittaista toiminta-avustusta palveluntuottajalle. Sopimuksen molempia osapuolia koskee kolmen (3) kuukauden irtisanoutumisaika.

Avustusten käsittely

Iltapäivätoiminnan palveluntuottajien avustukset ovat olleet haettavana 2.–31.1.2024 välisenä aikana. Iltapäivätoiminnan avustusten haku on ollut mukana Helsingin kaupungin joulukuun alussa julkaistussa avustusten yhteiskuulutuksessa. Määräajan kuluessa saapui 39 avustushakemusta. Avustusta tullaan esittämään 39 palveluntuottajalle.

Lisätilojen vuokratilustusten korvaaminen avustuksista perustuu erityiseen tarveharkintaan ja alueen palveluiden tarjonnan määrälliseen tarpeeseen. Jos kaupungin omien tilojen ja yksityisten ja valtion koulujen tilakapasiteetin lisäksi on tarvetta laajemmalle palvelulle, voidaan tarvittaessa vuokrata lisää toimintaan soveltuvia tiloja ulkopuolisilta tahoilta.

Avustusten maksaminen

Kaupunginhallitus on hyväksynyt 28.10.2019 (§ 723) avustusten myöntämisessä noudatettavat yleisohjeet. Kaupunginhallituksen hyväksymien yleisohjeiden mukaisesti kasvatuksen ja koulutuksen toimiala maksaa iltapäivätoiminnan avustukset seuraavasti:

- Alle 8 000 euron avustukset yhdessä erässä
- 8 000 – 40 000 euron avustukset kahdessa erässä
- yli 40 000 euron avustukset neljässä erässä.

Lisäksi kaupunginhallituksen hyväksymien yleisohjeiden mukaisesti avustusta koskevaa maksumääräystä ei saa antaa, ennen kuin avustuksen saannille asetetut ehdot on täytetty ja avustuksen myöntänyt viranomaisen on saanut edellisen vuoden avustuksen käytöstä hyväksyttävän selvityksen. Iltapäivätoiminnan järjestöavustuksia saa käyttää vain avustuspäätöksessä mainittuun tarkoitukseen. Avustusvarat on palautettava vaadittaessa, jos niitä käytetään muuhun kuin anottuun

21.05.2024

tarkoitukseen tai niiden käytölle asetettuja muita ehtoja ei noudateta tai jos avustuksen saaja on antanut kaupungin viranomaiselle virheellistä tai puutteellista tietoa avustusta koskevista asioista.

Yhteisö ei saa käyttää toimintaa varten saamaansa kaupungin avustusta varainhankinnan tai liike- ja sijoitustoiminnan menoihin eikä rahoitusomaisuutensa tai muiden pitkäaikaisten sijoitustensa lisäämiseen.

Avustuksen myöntämisessä tulee arvioida, aiheutuuko siitä kilpailua ja markkinoiden toimintaa vääristäviä vaikutuksia. Avustusten myöntäminen ei saa myöskään olla vastoin kulloinkin voimassa olevia valtioneukisäännöksiä. Perusopetuslain mukainen iltapäivätoiminta perustuu koulutusta koskevaan lainsäädäntöön, julkiseen rahoitukseen ja valvontaan siitä, että toiminta on perusopetuslain mukaista. Perusopetuslain mukaisen iltapäivätoiminnan harjoittaminen ei ole voittoa tuottavaa toimintaa.

Toimivalta

Helsingin kaupungin hallintosäännön 15 luku § 1 mukaan kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää tai hyväksyy perusteet ja rajat avustuserärahoiden jakamisesta ja avustusten käytön valvonnasta. Kasvatus- ja koulutuslautakunnan 23.5.2023 § 100 delegointipäätöksen mukaisesti talous- ja suunnittelujohtaja päättää perusopetuslain mukaisen koulu- laisten iltapäivätoiminnan palveluntuottajien sopimusten hyväksymisestä lautakunnan vahvistamien avustuserärahoiden mukaisesti sekä palveluntuottajakohtaisista avustusten maksatuksista.

Talous- ja suunnittelujohtaja tulee tekemään palveluntuottajakohtaiset avustusten maksatuspäätökset touko-kesäkuussa. Lisäksi palveluntuottajakohtainen avustuserärahoiden tarkistetaan 20.9. oppilasmäärän ja järjestämispaikkojen lukumäärän mukaan. Avustukset maksetaan kirjallisuuden suoriteperiaatteen mukaisesti syyslukukautena 2024 ja kevät- lukukautena 2025 kaupunginhallituksen hyväksymien yleisohjeiden mukaisissa avustuserissä.

Elokuussa tarkentuvan erityisen tuen oppilaiden lisäresurssien osalta avustus myönnetään lisäavustuksena palveluntuottajien lähettämien lisäavustushakemusten perusteella.

Lapsivaikutusten arviointi

Iltapäivätoiminta on tärkeä osa lapsen toiminnallisen koulupäivän kokonaisuutta. Iltapäivätoiminta vähentää lasten yksinoloa sekä lisää lasten turvallisuuden tunnetta. Lapsille järjestetty iltapäivätoiminta tukee omalta osaltaan perheiden arjen ja työelämän yhteensovittamista.

Esittelijä

Postiosoite
PL 58300
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kasvatusjakoulutus@hel.fi

Käyntiosoite
Työpajankatu 8
Helsinki 58
www.hel.fi/kasvatusjakoulutus

Puhelin
+358 9 310 8600

Y-tunnus
0201256-6

21.05.2024

Asia/3

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Leena Palve-Kaunisto, palvelupäällikkö, puhelin: 310 86809
leena.palve(a)hel.fi
Hanna Keränen, taloussuunnittelija, puhelin: 310 86338
hanna.keranen(a)hel.fi
Emmi Halmirinne, taloussuunnittelija, puhelin: 310 39480
emmi.halmirinne(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Liite 1, avustustaulukko 2024-2025_PDFa2b
- 2 Liite 2, avustusperusteet perusopetuslain mukaisen iltapäivätoiminnan avustuksiin 22.10.2019 § 336
- 3 Liite 3, perusopetuksen iltapäivätoiminnan palveluntuottajakriteerit avustettavassa toiminnassa 23.3.2021 § 172

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

21.05.2024

Asia/4

§ 116

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan palvelukokonaisuuksia seuraavan tason organisaatio, perusopetuksen vapaa-ajan palvelut

HEL 2024-005120 T 00 01 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti, että kasvatuksen ja koulutuksen toimialan varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelukokonaisuutta, perusopetuksen palvelukokonaisuutta sekä ruotsinkielisten palveluiden palvelukokonaisuutta seuraavan tason organisaatiot ovat 1.8.2024 lukien seuraavat:

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelukokonaisuus

1.-7.2 Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen alueelliset palvelut (1-4, 5.1, 5.2, 6, 7.1. ja 7.2).

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen alueelliset palvelut tuottaa varhaiskasvatusta ja antaa esiopetusta alueilla. Alueellisia palveluita on yhdeksän.

8. Yksityinen varhaiskasvatus ja kasvun ja oppimisen tuki

Yksityinen varhaiskasvatus ja kasvun ja oppimisen tuki -palvelu vastaa kaupunkitasoisesti yksityisen hoidon tuella toimivan yksityisen varhaiskasvatuksen ohjauksesta ja neuvonnasta, suomen- ja muun kuin ruotsinkielisen yksityisen varhaiskasvatuksen valvonnasta sekä keskitetysti kasvun ja oppimisen tuen ohjauksesta, neuvonnasta ja seurannasta yhteistyössä varhaiskasvatusalueiden ja kehittämispalveluiden asiantuntijoiden kanssa.

Perusopetuksen palvelukokonaisuus

1.-7. Perusopetuksen alueelliset palvelut (1-7).

Perusopetuksen alueelliset palvelut antaa perusopetuslain mukaista opetusta alueilla. Alueellisia palveluita on seitsemän.

8. Esi- ja perusopetuksen oppilashuollon palvelut

Esi- ja perusopetuksen oppilashuollon palvelut tuottaa esi- ja perusopetuksessa toteutettavan yhteisöllisen ja yksilöllisen oppilashuoltopalvelun yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Palveluihin kuuluvat psykologi- ja kuraattoripalvelut kaupungin kouluille ja päiväkodeille sekä osin yksityisille ja valtion kouluille. Lisäksi palvelut tekee yhteistyötä niiden kanssa oppilashuollossa.

9. Perusopetuksen vapaa-ajan palvelut

Perusopetuksen vapaa-ajan palvelut vastaa kaupunkitasoisesti suomen- ja ruotsinkielisille koululaisille aamu- ja iltapäivätoiminnan, kerho- ja harrastustoiminnan sekä kehitysvammaisten ja autististen koululaisien loma-ajan toiminnan palvelujen tuottamisesta yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Ruotsinkielisten palveluiden palvelukokonaisuus jakautuu neljään palveluun

1. Varhaiskasvatus

Palvelu vastaa sisällöllisesti suomenkielisen varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen sisältöä. Lisäksi palvelu vastaa ruotsinkielisen yksityisen varhaiskasvatuksen valvonnasta.

2. Perusopetus

Palvelu vastaa sisällöllisesti suomenkielisen perusopetuksen sisältöä lukuun ottamatta sitä, että oppilashuolto sisältyy palveluun. Ruotsinkielisessä perusopetuksessa ei myöskään ole aluejakoa.

3. Vapaa sivistystyö ja lukiokoulutus

Palvelu vastaa sisällöllisesti pääosin suomenkielisen vapaan sivistystyön ja lukiokoulutuksen palvelujen sisältöä lukuun ottamatta sitä, että palveluun sisältyy opiskelijahuolto sekä nuorten työpajatoiminta.

Palvelua johtava viranhaltija toimii samalla Helsingin kaupungin ruotsinkielisen työväenopiston rehtorina.

4. Asiantuntija- ja toimistopalvelut

Asiantuntija- ja toimistopalvelut tuottaa palvelukokonaisuuden toimisto-, jaosto- ja asiantuntijapalvelut.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Kati Laaksonen, yksikön päällikkö, puhelin: 310 27051
kati.laaksonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

21.05.2024

Asia/4

Esittelijän perustelut

Tiivistelmä

Perusopetuksen palvelukokonaisuutta seuraavaan tason organisaatioon ehdotetut muutokset

Nykyistä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan perusopetuksen palvelukokonaisuutta seuraavan tason organisaatiota esitetään 1.8.2024 alkaen muutettavaksi siten, että palvelukokonaisuuteen lisätään uusi palvelu 9. Perusopetuksen vapaa-ajan palvelut.

Perusopetuksen vapaa-ajan palvelut vastaa suomen- ja ruotsinkielisille koululaisille aamu- ja iltapäivätoiminnan, kerho- ja harrastustoiminnan sekä kehitysvammaisten ja autististen koululaisten loma-ajan toiminnan palvelujen tuottamisesta yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Yhteistyölle ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden kanssa luodaan toimivat, viralliset rakenteet. Ruotsinkielisiä palveluja varten perustetaan oma tehtävä ja ruotsinkielisiä palveluita sekä oppilaita koskevat päätökset valmistellaan yhteistyössä ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden kanssa.

Muilta osin perusopetuksen palvelukokonaisuutta seuraavan tason organisaatio säilyy ennallaan.

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelukokonaisuutta seuraavan tason organisaatioita ei muuteta.

Ruotsinkielisten palveluiden palvelukokonaisuutta seuraavan tason organisaatiota ei muuteta.

Kaupunginvaltuusto on päättänyt uuden palvelun perustamisen edellyttämistä aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämiseen liittyvistä hallintosääntömuutoksista 16.5.2024. Muutosten myötä toimivalta koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan palvelusta huolehtimisesta, oppilaiden ottamisesta palveluun ja järjestämispaikoista päättämisestä on keskitetty perusopetuksen palvelukokonaisuuteen.

Kansalliskielilautakunta on antanut hallintosääntömuutoksista 19.3.2024 lausunnon, joka on huomioitu hallintosääntömuutoksen valmistelussa. Hallintosäännön muutosten mahdolliset vaikutukset ruotsinkielisten palveluiden saatavuuteen ja järjestelyyn sekä palveluntarjoajien näkemys siitä, miten on yhteistyö muutoksen jälkeen sujunut, raportoidaan kahden vuoden päästä kasvatus- ja koulutuslautakunnan ruotsinkieliselle jaostolle.

Perusopetuksen vapaa-ajan palvelun perustamiseen liittyvät yhteistoinnalliset käsittelyt ja henkilökohtaiset yhteistoimintaan liittyvät kuulemiset on toteutettu 30.1.-20.3.2024.

Perustelut esitetyille muutoksille organisaatiossa

Asiakasmäärät koululaisten iltapäivätoiminnassa ja harrastustoiminnassa ovat kasvaneet merkittävästi. Lisäksi sosiaali-, terveys- ja pelastustoimen uudistuksen seurauksena tullut muutos kehitysvammaisten loma-ajan toiminnan järjestämisessä on muuttanut kasvatuksen ja koulutuksen toimialan järjestämää loma-ajan toiminnan palvelua. Palveluiden piirissä on nykyisin yli 16 000 oppilasta. Toiminnan kustannukset ovat yhteensä runsaat 14,5 milj. euroa. Tällä hetkellä toimintaa johdetaan kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla useassa palvelussa suomen- ja ruotsinkielisissä palveluissa.

Jotta voidaan vastata kasvavan asiakasmäärän tarpeisiin ja tuottaa yhdenvertaiset palvelut eri kieliryhmille, on tarkoituksenmukaista koota palvelut yhteen uuteen palveluun.

Keskittämällä aamu- ja iltapäivätoiminnan, kerho- ja harrastustoiminnan sekä kehitysvammaisten ja autististen koululaisten loma-ajan toiminnan palvelujen johtaminen ja koordinointi yhteen palvelukokonaisuuteen muodostetaan kaksikielinen kokonaisuus, jolla turvataan yhdenvertaiset palvelut molemmille kieliryhmille. Ruotsinkielisiä palveluja varten perustetaan oma tehtävä ja ruotsinkielisiä palveluita sekä oppilaita koskevat päätökset valmistellaan yhteistyössä ruotsinkielisen palvelukokonaisuuden kanssa.

Voimassa oleva varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen, perusopetuksen ja ruotsinkielisten palveluiden palvelukokonaisuutta seuraavan tason organisaatio

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen palvelukokonaisuus

1.-7.2 Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen alueelliset palvelut (1-4, 5.1, 5.2, 6, 7.1. ja 7.2).

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen alueelliset palvelut tuottaa varhaiskasvatusta ja antaa esiopetusta alueilla. Alueellisia palveluita on yhdeksän.

8. Yksityinen varhaiskasvatus ja kasvun ja oppimisen tuki

Yksityinen varhaiskasvatus ja kasvun ja oppimisen tuki -palvelu vastaa kaupunkitasoisesti yksityisen hoidon tuella toimivan yksityisen varhaiskasvatuksen ohjauksesta ja neuvonnasta, suomen- ja muun kuin ruot-

sinkielisen yksityisen varhaiskasvatuksen valvonnasta sekä keskitetysti kasvun ja oppimisen tuen ohjauksesta, neuvonnasta ja seurannasta yhteistyössä varhaiskasvatusalueiden ja kehittämispalveluiden asiantuntijoiden kanssa.

Perusopetuksen palvelukokonaisuus

1.-7. Perusopetuksen alueelliset palvelut (1-7).

Perusopetuksen alueelliset palvelut antaa perusopetuslain mukaista opetusta alueilla. Alueellisia palveluita on seitsemän.

8. Esi- ja perusopetuksen oppilashuollon palvelut

Esi- ja perusopetuksen oppilashuollon palvelut tuottaa esi- ja perusopetuksessa toteutettavan yhteisöllisen ja yksilöllisen oppilashuoltopalvelun yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Palveluihin kuuluvat psykologi- ja kuraattoripalvelut kaupungin kouluille ja päiväkodeille sekä osin yksityisille ja valtion kouluille. Lisäksi palvelut tekee yhteistyötä niiden kanssa oppilashuollossa.

Ruotsinkielisten palveluiden palvelukokonaisuus

1. Varhaiskasvatus

Palvelu vastaa sisällöllisesti suomenkielisen varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen sisältöä. Lisäksi palvelu vastaa ruotsinkielisen yksityisen varhaiskasvatuksen valvonnasta.

2. Perusopetus

Palvelu vastaa sisällöllisesti suomenkielisen perusopetuksen sisältöä lukuun ottamatta sitä, että oppilashuolto sisältyy palveluun. Ruotsinkielisessä perusopetuksessa ei myöskään ole aluejakoa.

3. Vapaa sivistystyö ja lukiokoulutus

Palvelu vastaa sisällöllisesti pääosin suomenkielisen vapaan sivistystyön ja lukiokoulutuksen palvelujen sisältöä lukuun ottamatta sitä, että palveluun sisältyy opiskelijahuolto sekä nuorten työpajatoiminta.

Palvelua johtava viranhaltija toimii samalla Helsingin kaupungin ruotsinkielisen työväenopiston rehtorina.

4. Asiantuntija- ja toimistopalvelut

Asiantuntija- ja toimistopalvelut tuottaa palvelukokonaisuuden toimisto-, jaosto- ja asiantuntijapalvelut.

21.05.2024

Asia/4

Toimivalta

Hallintosäännön 10 luvun 1 § 2 momentin 2 kohdan mukaan, ellei toimivallasta ole muutoin säädetty tai määrätty, toimialalautakunta päättää toimialan palvelukokonaisuutta seuraavan tason organisaatiosta.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Kati Laaksonen, yksikön päällikkö, puhelin: 310 27051
kati.laaksonen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kasvatus- ja koulutuslautakunta

21.05.2024

Asia/5

§ 117

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan päätös Etu-Töölön lukion Etu-Töölössä osoitteessa Runeberginkatu 14-16 sijaitsevien väliaikais-ten lisätilojen tarveselvityksestä

HEL 2024-006162 T 10 06 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti hyväksyä Etu-Töölöön osoitteen Runeberginkatu 14-16 toteutettavan Etu-Töölön lukion väliaikais-ten lisätilojen tarveselvityksen.

Lautakunta edellyttää, että kaupunkiympäristön toimiala esittää hank-ekustannusten muodostumisperusteet. Lisäksi hankkeen suunnittelussa tulee etsiä mahdollisimman toimivia ja taloudellisia ratkaisuja.

Esittelijä

lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja
Harri Korhonen

Lisätiedot

Viivi Snellman, johtava arkkitehti, puhelin: 310 22378
viivi.snellman(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Etü-Töölön lukion tilat eivät enää ole riittävät kasvavalle palvelutarpeel-le.

Osoitteessa Runeberginkatu 14-16 sijaitsevat tilat otetaan käyttöön ka-lustettuna elokuuhun 2024 mennessä. Tilat ovat olleet toimistotilakäy-tössä ja ne voidaan ottaa ilman merkittäviä tilamuutoksia lukio-opetuksen käyttöön. Käyttöön otettavat tilat tukevat lukion opetussuun-nitelman mukaisen toiminnan järjestämistä. Tilojen monipuolinen käyttö on huomioitu tilojen mitoittamisessa. Tilat tarvitaan käyttöön arviolta noin viideksi vuodeksi.

Tilahanke parantaa palveluiden järjestämistä

21.05.2024

Kasvatus- ja koulutuspalvelujen tarvetta ja paikkojen riittävyyttä seurataan säännöllisesti alue- ja kaupunkitasolla. Palveluverkon suunnittelussa on otettu huomioon rakenteilla ja olemassa oleva tilakapasiteetti.

Etu-Töölön lukion nykyiset tilat ovat riittämättömät kasvavalle käyttäjämäärälle, eivätkä ne kaikilta osin vastaa toiminnallisia tavoitteita. Käyttöön otettavat tilat mahdollistavat toiminnan järjestämisen kasvavalle opiskelijamäärälle. Lukiolla on uusien tilojen myötä tilat noin 860 yhtä aikaa tiloissa opiskelevalle lukiolaiselle. Etu-Töölön lukiossa oli 775 opiskelijaa syksyllä 2023 (keväällä 2024 732 opiskelijaa).

Vuonna 2022 Helsingissä oli 16 801 16-18-vuotiasta. Väestöennusteen mukaan lukioikäisten määrä kasvaa vuoteen 2031 mennessä noin 3370 oppijalla. Tämä tarkoittaa tarvetta lukioiden aloituspaikkojen lisäämiselle noin 615 paikalla vuoteen 2030 mennessä verrattuna vuoden 2022 tilanteeseen.

Tilat edistävät lukion opetussuunnitelman toteuttamista

Käyttöön otettavat turvalliset, terveelliset ja riittävät tilat luovat hyvät edellytykset lukion toiminnalle huomioiden sen erityispiirteet.

Uusien tilojen vaikutus tila- ja toimintakustannuksiin

Etu-Töölön lukion väliaikaiset lisätilat ovat laajuudeltaan 680 htm². Kaupunkiympäristön toimialan arvioima tuleva kokonaisvuokra on noin 28 euroa/m²/kk eli noin 228 500 euroa/vuosi. Tilat tarvitaan käyttöön noin viideksi vuodeksi.

Toiminnan käynnistämiskustannuksiin kuuluvat mm. ensikertainen kalustaminen, tarvikkeet, varusteet ja laitteet. Ensikertaisessa kalustamisessa hyödynnetään vähintään 30 % toimialan käytössä olleita kalusteita, mikä edistää kaupungin hiilineutraalisuustavoitteita ja vähentää irtokalustukseen varattavia määrärahoja. Tässä hankkeessa käynnistämiskustannuksiin varataan 82 000 euroa, joka ei sisällä tieto- ja viestintäteknologian kustannuksia. Muuttokustannusarvio on noin 6 000 euroa, siivouskustannusarvio on noin 24 500 euroa/vuosi. Toimintakustannukset tulevan hankkeen osalta ovat yhteensä noin 108 000 euroa/vuosi

Osallistaminen ja muu yhteisvalmistelu

Tarveselvitys on laadittu kaupunkiympäristön toimialan ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhteistyönä. Lukiokoulutuksen päällikön lisäksi lukion rehtori ja henkilökunnan edustajat ovat osallistuneet lukion palveluntarpeen määrittelyyn. Osallistamisen myötä saatu palaute on otettu huomioon suunnitelmien laadinnassa.

Lisätilojen tarpeesta on keskusteltu rehtorin toimesta henkilökunnan kanssa eri kokouksissa ja YT-vastaavan kautta sekä johtoryhmän kokouksissa. Asian etenemisestä on tiedotettu koulun erilaisilla viestintäkanavilla ja keskustellen. Lisäksi rehtori on keskustellut asiasta opiskelijakunnan hallituksen kanssa.

Huoltajien ja opiskelijoiden näkemyksiä on kuultu lukion rehtorin kautta ja lisätilojen etsimisessä on huomioitu nämä näkökulmat. Tilat vuokrataan läheltä lukion tiloja osoitteessa Arkadiankatu 26, siten että ne ovat otettavissa käyttöön elokuussa 2024. Käyttöön otettavien lisätilojen kanssa samassa rakennuksessa on jo ennestään lukion lisätiloja.

Lapsivaikutusten arviointi

Opiskelijoiden näkemyksistä on saatu tietoa henkilökunnan kautta sekä Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) toteuttamasta kouluterveyskyselystä. Kouluterveyskyselyssä kerätään seurantatietoa lasten ja nuorten hyvinvoinnista, terveydestä, koulunkäynnistä ja opiskelusta oppilaitoskohtaisesti. Vuoden 2023 Etu-Töölön lukion tuloksista ilmenee, että oppilaitoksen fyysiset työolosuhteet ovat häirinneet opiskelua enemmän, kuin Helsingin kaupungin lukioissa keskiarvoon. Tilojen toteutuksella varmistetaan opiskelijoille oppimista ja hyvinvointia tukeva, turvallinen ja terveellinen toimintaympäristö.

Toimivalta

Helsingin kaupungin hallintosäännön 10 luvun 1 §:n 3 momentin 4 kohdan mukaan kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää tilahanketta koskevan tarveselvityksen hyväksymisestä.

Esittelijä

lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja
Harri Korhonen

Lisätiedot

Viivi Snellman, johtava arkkitehti, puhelin: 310 22378
viivi.snellman(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

21.05.2024

Asia/6

§ 118

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan päätös Punavuoressa osoitteessa Iso Roobertinkatu 21-25 sijaitsevien Ressun IB-lukion väliaikaisen lisätilojen tarveselvityksestä

HEL 2024-006163 T 10 06 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti hyväksyä Punavuoreen osoitteeseen Iso Roobertinkatu 21-25 toteutettavan Ressun IB-lukion väliaikaisen lisätilojen tarveselvityksen.

Lautakunta edellyttää, että kaupunkiympäristön toimiala esittää hankkustannusten muodostumisperusteet. Lisäksi hankkeen suunnittelussa tulee etsiä mahdollisimman toimivia ja taloudellisia ratkaisuja.

Esittelijä

lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja
Harri Korhonen

Lisätiedot

Viivi Snellman, johtava arkkitehti, puhelin: 310 22378
viivi.snellman(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Ressun IB- linja on kansainvälinen lukio. Englanninkielistä lukio-opetusta lisätään kaupunkistrategian mukaisesti ja Ressun IB-lukion tilat eivät enää ole riittävät kasvavalle palvelutarpeelle. Käyttöön otettavat tilat mahdollistavat lukion opiskelijamäärän lisäämisen noin 60 opiskelijalla. Lisäyksen jälkeen IB-linjalla opiskelee noin 360 opiskelijaa.

Osoitteessa Iso Roobertinkatu 21-25 sijaitsevat tilat otetaan käyttöön kalustettuna elokuuhun 2024 mennessä. Tilat ovat olleet toimistotilakäytössä ja ne voidaan ottaa ilman merkittäviä tilamuutoksia lukio-opetuksen käyttöön. Käyttöön otettavat tilat tukevat IB-lukion opetussuunnitelman mukaisen toiminnan järjestämistä. Tilojen monipuolinen käyttö on huomioitu tilojen mitoittamisessa. Ressun IB-lukiolle etsitään myös tiloja, jotka mahdollistavat toiminnan järjestämisen tulevaisuu-

dessa yhdessä osoitteessa. Näiden tilojen valmistuttua tämänhetkisen arvion mukaan syksyksi 2028 nykyisistä tiloista on mahdollista luopua.

Tilahanke parantaa palveluiden järjestämistä

Kasvatus- ja koulutuspalvelujen tarvetta ja paikkojen riittävyyttä seurataan säännöllisesti alue- ja kaupunkitasolla. Palveluverkon suunnittelussa on otettu huomioon rakenteilla ja olemassa oleva tilakapasiteetti.

Ressun IB-lukion nykyiset tilat ovat riittämättömät kasvavalle käyttäjämäärälle, eivätkä ne kaikilta osin vastaa toiminnallisia tavoitteita. IB-ohjelman mukaan opiskelijat tekevät paljon itsenäistä työskentelyä opituntien ulkopuolella ja saavat paljon henkilökohtaista ohjausta opintoihinsa, mikä vaikuttaa kasvattavasti esimerkiksi pienten opetustilojen tarpeeseen.

Tilat edistävät IB-lukion opetussuunnitelman toteuttamista

Käyttöön otettavat turvalliset, terveelliset ja riittävät tilat luovat hyvät edellytykset lukion toiminnalle huomioiden sen erityispiirteet.

Uusien tilojen vaikutus tila- ja toimintakustannuksiin

Ressun IB-lukion väliaikaiset lisätilat ovat laajuudeltaan 438 htm². Kaupunkiympäristön toimialan arvioima tuleva kokonaisvuokra on noin 26 euroa/m²/kk eli noin 136 700 euroa/vuosi.

Toiminnan käynnistämiskustannuksiin kuuluvat mm. ensikertainen kalustaminen, tarvikkeet, varusteet ja laitteet. Ensikertaisessa kalustamisessa hyödynnetään vähintään 30 % toimialan käytössä olleita kalusteita, mikä edistää kaupungin hiilineutraalisuustavoitteita ja vähentää irtokalustukseen varattavia määrärahoja. Tässä hankkeessa käynnistämiskustannuksiin varataan 55 000 euroa, joka ei sisällä tieto- ja viestintäteknologian kustannuksia. Muuttokustannusarvio on noin 6 000 euroa, siivouskustannusarvio on noin 15 800 euroa/vuosi. Toimintakustannukset tulevan hankkeen osalta ovat yhteensä noin 62 000 euroa/vuosi.

Osallistaminen ja muu yhteisvalmistelu

Tarveselvitys on laadittu kaupunkiympäristön toimialan ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhteistyönä. Lukiokoulutuksen päällikön lisäksi lukion rehtori ja henkilökunnan edustajat ovat osallistuneet lukion palveluntarpeen määrittelyyn. Osallistamisen myötä saatu palaute on otettu huomioon suunnitelmien laadinnassa. Lukion henkilökuntaa on kuultu henkilökunnan yhteistoimintakokouksessa 14.5.2024.

21.05.2024

Asia/6

Huoltajien ja opiskelijoiden näkemyksiä on kuultu koulun rehtorin kautta ja lisätilojen etsimisessä on huomioitu nämä näkökulmat. Tilat vuokrataan mahdollisimman läheltä lukion nykyisiä toimipisteitä osoitteissa Ruoholahdenkatu 23 ja Kalevankatu 8 siten, että ne ovat otettavissa käyttöön elokuussa 2024.

Lapsivaikutusten arviointi

Opiskelijoiden näkemykset perustuvat koulun henkilökunnan kautta saatuun tietoon lasten näkemyksistä sekä Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) toteuttama kouluterveyskysely. Kouluterveyskyselyssä kerätään seurantatietoa lasten ja nuorten hyvinvoinnista, terveydestä, koulunkäynnistä ja opiskelusta oppilaitoskohtaisesti. Vuoden 2023 Ressun IB-lukion tuloksista ilmenee, että oppilaitoksen fyysiset työolot ovat häirinneet opiskelua enemmän, kuin Helsingin kaupungin lukioissa keskiarvoon. Tilojen toteutuksella varmistetaan opiskelijoille oppimista ja hyvinvointia tukeva, turvallinen ja terveellinen toimintaympäristö.

Toimivalta

Helsingin kaupungin hallintosäännön 10 luvun 1 §:n 3 momentin 4 kohdan mukaan kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää tilahanketta koskevan tarveselvityksen hyväksymisestä.

Esittelijä

lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja
Harri Korhonen

Lisätiedot

Viivi Snellman, johtava arkkitehti, puhelin: 310 22378
viivi.snellman(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 119

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan päätös Pitäjänmäellä osoitteessa Sylvesterintie 10 sijaitsevan Sophie Mannerheimin koulun lisätilan tarveselvityksestä

HEL 2024-001982 T 10 06 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti hyväksyä Pitäjänmäkeen, osoitteeseen Sylvesterintie 10 toteutettavan Sophie Mannerheimin koulun peruskoulun lisätilan tarveselvityksen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa, että hankkeiden jatkosuunnittelussa ja toteuttamisessa pitää edelleen huomioida henkilöstön ja oppijoiden näkemykset tilojen kehittämisessä sekä varmistaa tilojen kokonaistaloudellisuus, ekologisuus ja luontoystävällisyys. Tiloja kehitettäessä varmistetaan, että toiminnalle on riittävästi rauhallisia oppimisen tiloja.

Lautakunta edellyttää, että kaupunkiympäristön toimiala esittää hankkustannusten muodostumisperusteet. Lisäksi hankkeen suunnittelussa tulee etsiä mahdollisimman toimivia ja taloudellisia ratkaisuja.

Esittelijä

perusopetusjohtaja
Outi Salo

Lisätiedot

Taina Tervonen, aluepäällikkö, puhelin: 09 310 83013
taina.tervonen(a)hel.fi
Maija Saali, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 34058
maija.saali(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Sophie Mannerheimin koulu on Helsingissä toimiva erityiskoulu, joka tarjoaa vaativan erityisentuen ohjausta ja opetusta sekä sairaalaope-
tusta sitä tarvitseville oppilaille. Sophie Mannerheimin koulu sijaitsee neljässä eri toimipisteessä: Sibeliuksenkatu - pääkoulu, Välskärinkadun osastoluokka, Stenbäckinkatu ja Sylvesterintie.

Sophie Mannerheimin koulun Sylvesterintien toimipiste järjestää opetuksen ympärivuorokautista erityistason laitoshoidon ja intensiivistä lasten- ja nuorisopsykiatrista hoitoa tarvitseville perusopetusikäisille oppilaille koulukuntouttavalla luokalla. Kaikki oppilaat ovat sijaishuollon asiakkaita. Oppilaat tarvitsevat vaativaa monialaista tukea vahvassa aikuisohjauksessa ja yhteistyö laitoksen kanssa on tiivistä. Oppimisympäristön turvallisuus on olennainen osa arkea ja tulee huomioida kaikessa toiminnassa ja tiloissa. Sophie Mannerheimin Sylvesterintie toimipisteessä on tällä hetkellä tilat kahdelle luokalle, eli noin 16 oppilaalle.

Sophie Mannerheimin koulun Sylvesterintie 10 toimipaikan tilat eivät enää ole riittävät kaupunkitasoisen koulukuntouttavan toiminnan kasvavalle palvelutarpeelle. Sylvesterintie 10 lisätilat suunnitellaan 8 uudelle oppilaalle ja ne otetaan käyttöön kalustettuna elokuuhun 2024 mennessä. Sylvesterintien uudet vuokrattavat tilat ovat nykyisten opetustilojen yhteydessä. Toteutettavissa tiloissa voidaan järjestää koulukuntouttavaa toimintaa ja opetusta kaupunkitasoisesti. Tilojen monipuolinen käyttö on huomioitu tilojen mitoittamisessa.

Tilahanke parantaa palveluiden järjestämistä

Kasvatus- ja koulutuspalvelujen tarvetta ja paikkojen riittävyyttä seurataan säännöllisesti alue- ja kaupunkitasolla. Palveluverkon suunnittelussa on otettu huomioon rakenteilla ja olemassa oleva tilakapasiteetti. Toimipisteen laajuudessa on huomioitu koko palvelualueen pitkän tähtäimen kehitys: väestöennuste, asuin- ja liikerakentaminen ja liikennejärjestelyt.

Sophie Mannerheimin koulun, Sylvesterintie 10 toimipaikan nykyiset tilat ovat riittämättömät kasvavalle käyttäjämäärälle. Koulukuntouttavalle toiminnalle on tarvetta koko kaupungin tasolla, sillä vaativaa erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden määrä kasvaa kaupungissa.

Uudet palvelutilat tukevat lasten arkea

Uudisrakennukseen toteutettavat turvalliset, terveelliset ja riittävät tilat luovat hyvät edellytykset koulun ja päiväkodin toiminnalle ja vastaavat palvelutarpeisiin kaupunkitasoisesti. Tilat suunnitellaan esteettömiksi ja kaikille oppijoille sopiviksi, lapsen kasvua ja kehitystä tukevaksi oppimisympäristöksi.

Tilat edistävät perusopetuksen opetussuunnitelman toteuttamista

Hankkeessa toteutetaan perusopetukselle pedagogisesti monipuoliset, ja tarkoituksenmukaisesti mitoitetut tilat, jotka edistävät toimintaa ja takaavat oppijoille hyvän ympäristön oppia ja kasvaa. Tilat suunnitellaan

kaupunkitasoisten mitoituseriaatteiden ja suunnitteluohjeiden mukaan ja ne mahdollistavat perusopetuksen opetussuunnitelmien tavoitteiden toteuttamisen. Rakennuksen tilat luovat pedagogisesti monipuolista toimintaa tukevan kokonaisuuden.

Uusien tilojen vaikutus tila- ja toimintakustannuksiin

Sophie Mannerheimin koulun Sylvesterintie 10 lisätilat ovat laajuudeltaan noin 53 htm². Kaupunkiympäristön toimialan arvioima tuleva kokonaisvuokra on noin 28,70 euroa/m²/kk eli noin 18 078 euroa/vuosi. Vuokra sisältää siivouksen.

Tässä hankkeessa muutostöihin varataan noin 7000 euroa, joka ei sisällä tieto- ja viestintäteknologian kustannuksia eikä koviin materiaalien kädentaitojen tilojen laitehankintojen kustannuksia. Lisätilan siivouksekustannusarvio on noin 9600 euroa/vuosi ja se sisältyy tilavuokraan.

Osallistaminen ja muu yhteisvalmistelu

Tarveselvitys on laadittu kaupunkiympäristön toimialan ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhteistyönä. Erityisentuen palveluverkosta vastaavan perusopetuksen aluepäällikön lisäksi Sophie Mannerheimin koulun rehtorit ovat osallistuneet kaupunkitasoisen palveluntarpeen määrittelyyn. Koulun edustajat ja henkilökunta ovat osallistuneet lisätilahankkeen valmisteluun tuoden tilasuunnitteluun pedagogisen ja toiminnallisen näkökulman.

Huoltajia osallistetaan toiminnan ja yhteistyön suunnitteluun johtokuntien ja vanhempainyhdistysten kautta.

Lapsivaikutusten arviointi

Tilojen toteutuksella varmistetaan koulukuntouttavaa opetusta tarvitseville lapsille riittävät, turvalliset ja terveelliset tilat lähellä lasten asumista. Tämä helpottaa lasten arkea ja koulunkäyntiä. Suunnittelussa on otettu huomioon koulukuntouttavaan toimintaan osallistuvien lasten erityistarpeet tilojen muutostöiden osalta.

Toimivalta

Helsingin kaupungin hallintosäännön 10 luvun 1 §:n 3 momentin 4 kohdan mukaan kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää lisätilahanketta koskevan tarveselvityksen hyväksymisestä.

Esittelijä

perusopetusjohtaja
Outi Salo

21.05.2024

Asia/7

Lisätiedot

Taina Tervonen, aluepäällikkö, puhelin: 09 310 83013
taina.tervonen(a)hel.fi
Maija Saali, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 34058
maija.saali(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Kaupunkiympäristön toimiala

21.05.2024

Asia/8

§ 120

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto osoitteessa Runonlajantie 40 sijaitsevan Kannelmäen peruskoulun toimipisteen korvaavan uudisrakennuksen hankesuunnitelmasta

HEL 2024-002380 T 10 06 00

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostolle puoltavan lausunnon 20.12.2023 päivätystä Kannelmäen peruskoulun Runonlajantien toimipisteen korvaavan uudisrakennuksen hankesuunnitelmasta (liitteet 1 ja 2).

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on hyväksynyt hankkeen terveyselvityksen 12.12.2023. Hankesuunnitelma on tarveselvityksen mukainen.

Lautakunta edellyttää erityistä huomiota ja tarkkuuta kiinnitettävän tilojen valmistumiseen sovituissa aikatauluissa, mikä on edellytys lakisääteisten palvelujen toteuttamiselle.

Lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta lausuu hankesuunnitelmasta seuraavaa:

Hankesuunnitelma vastaa kasvatuksen ja koulutuksen toiminnallisia tavoitteita. Tilojen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee edelleen työskennellä yhdessä käyttäjätoimialan kanssa. Tilojen suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota äänieristykseen, äänenvaimennukseen ja valaistukseen. Tilat ja pintarakenteet tulee suunnitella helposti siivotaviksi, huollettaviksi ja korjattaviksi.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta painottaa hankkeen kustannusseuranan ja laadunvalvonnan tärkeyttä koko prosessin aikana. Niillä on suuri vaikutus terveelliseen ja turvalliseen oppimisympäristöön sekä toimialan käyttökustannuksiin.

Esittelijä

perusopetusjohtaja
Outi Salo

Lisätiedot

Tommi Kantanen, projektiarkkitehti, puhelin: 310 21663
tommi.kantanen(a)hel.fi
Arjariitta Heikkinen, perusopetuksen aluepäällikkö, puhelin: 310 71765
arjariitta.heikkinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hankesuunnitelma 20.12.2023 Kannelmäen peruskoulu RUNO 40
- 2 Hankesuunnitelman liitteet 1-6 Kannelmäen PK
- 3 Työsuojelulausunto Kannelmäki PK, Runonlaulajantie 25.10.2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa osoitteessa Runonlaulajantie 40 sijaitsevan Kannelmäen peruskoulun toimipisteen korvaavan uudisrakennuksen 20.12.2023 päivätystä hankesuunnitelmasta. Toimipisteen nykyinen oppilasmäärä on noin 610. Nykyinen rakennus on laajan korjauksen tarpeessa, liian pieni kasvaneelle ja edelleen kasvavalle oppilasmäärälle eivätkä tilat kaikilta osin tue toiminnallisia tavoitteita. Uudet tilat mitoitetaan 750 perusopetuksen oppilaalle. Perustelut tilahankkeen mitoitukselle on ilmoitettu tarveselvityksessä ja siihen ei ole tullut muutoksia.

Suunnitteluohjauksella kasvatuksen ja koulutuksen toimiala yhteistyössä kaupunkiympäristön toimialan kanssa edistää kustannustehokkaita tilaratkaisuja.

Suunnitellut tilat otetaan käyttöön kalustettuna elokuuhun 2027 mennessä. Tilojen käyttöönoton mahdollinen myöhästyminen aiheuttaa haittaa toiminnan järjestämiselle ja voi aiheuttaa lisäkustannuksia toimialalle.

Hanke on esitelty kasvatuksen ja koulutuksen toimialan työsuojelun yhteistoimintahenkilöstölle 25.10.2023. Liitteenä oleva työsuojelun lausunto huomioidaan jatkosuunnittelussa (liite 3).

Hankkeessa toteutettavan fyysisen oppimisympäristön avulla edistetään perustietojen ja -taitojen oppimista ja hyvinvointia sekä parannetaan rakennuskannan energiatehokkuutta kaupunkistrategian tavoitteiden mukaisesti.

Palvelutiloilla parannetaan lasten ja nuorten arkea

Tilahankkeen tavoitteena on turvallinen, terveellinen ja tarkoituksenmukainen oppimisympäristö, jonka monikäyttöiset tilat tukevat sekä oppijoiden että henkilökunnan fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia. Tilat suunnitellaan kaikille oppijoille sopiviksi, kasvua ja kehitystä

tukevaksi oppimisympäristöksi. Rakennuksen tilat ja piha-alueet luovat pedagogisesti monipuolista toimintaa tukevan kokonaisuuden.

Piha-alueet varustetaan leikki- ja liikuntavälinein edistämään liikunnallisuutta ja opetussuunnitelmien tavoitteita ja niiden suunnittelussa ja varustelussa otetaan huomioon turvallisuus, valvottavuus, yhteisöllisyys, liikunnallisuus ja pihan monipuolinen käyttö oppimis- ja leikkimistilana.

Piha-alueiden suunnittelussa säilytetään mahdollisimman paljon tontilla olevaa kasvillisuutta, huomioidaan toiminnan tarpeet eri sääolosuhteissa ja varmistetaan toimivat yhteydet lähialueen puistoihin ja liikuntapaikoille. Piha-alueet ja lähialueen puistot tarjoavat koulun käyttäjille ja alueen asukkaille monipuoliset leikki- ja liikuntaolosuhteet.

Tarkoituksenmukaisella lukituksella ja kulunvalvonnalla varmistetaan edellytykset asukaskäytölle.

Tilaratkaisut tukevat peruskoulun opetussuunnitelman toteuttamista

Hankkeessa toteutetaan pedagogisesti toimivat, tarkoituksenmukaisesti mitoitettut ja monikäyttöiset tilat. Tilat suunnitellaan suunnitteluohjeiden mukaan ja ne mahdollistavat kaikille oppijoille hyvän ympäristön oppia ja kasvaa.

Hankkeen vaikutus tila- ja toimintakustannuksiin

Hankesuunnitelman mukainen kokonaisvuokra-arvio on 192 100 euroa/kk eli noin 2 300 00 euroa vuodessa (29,49 euroa/htm²/kk). Neliövuokran perusteena on huoneistoala 6541 htm². Hankkeen investointikustannus on 4750 euroa/brm², mikä ylittää valtuuston asettaman tavoitteellisen kustannusraamin 4300 euroa/brm². Kasvatuksen ja koulutuksen käyttöön tulevien tilojen varustelu on valtakunnallista perustaso. Nykyisten tilojen vuokra on noin 1 500 000 euroa vuodessa. Toteutettava hanke lisää vuokrakustannuksia noin 800 000 euroa vuodessa. Lopullinen vuokra tarkentuu hankkeen toteutuneiden kustannusten mukaan hankkeen valmistuttua.

Toiminnan käynnistämiskustannuksiin kuuluvat mm. ensikertainen kalustaminen, tarvikkeet, varusteet ja laitteet. Tässä hankkeessa käynnistämiskustannuksiin varataan 580 000 euroa, tietohallinnon hankintoihin 105 000 euroa ja kädentaitojen laitehankintoihin 240 000 euroa. Muutokustannusarvio on noin 90 000 euroa ja siivouskustannusarvio noin 230 000 euroa/vuosi.

Väistötilat

Kannelmäen peruskoulun Runonlaulajantien toimipiste siirtyy väistötiloihin uudisrakennuksen valmistumiseen saakka. Väistötilat sijaitsevat

osoitteissa Kaarelan raitti 3 ja Pelimannintie 16. Väistötilat on ratkaistu Kaupunkiympäristön toimialan sekä Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhteistyönä.

Väistötilojen vuokra-arvio on Kaarelan raitin tilojen osalta 30 euroa/m²/kk eli noin 490 000 euroa/vuosi ja Pelimannintien tilojen osalta 34 euroa/m²/kk eli noin 1 850 000 euroa/vuosi hintatasossa 9/2023.

Aikaisemmat päätökset, osallistaminen ja muu valmistelu

Helsingin kaupungin kasvatus- ja koulutuslautakunta on hyväksynyt hankkeen tarveselvityksen 12.12.2023. Hankesuunnitelma on hyväksytty Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaostossa 20.12.2023.

Hankesuunnitelma on laadittu kaupunkiympäristön sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialojen yhteistyönä. Hankkeen suunnittelun yhteydessä on kuultu asiantuntijoina rakennusvalvonnan, asemakaavoituksen, kaupunkitila- ja maisemasuunnittelun, liikenne- ja katusuunnittelun, maa- ja kallioperäyksikön, kanslian sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan työsuojelun yhteistoimintahenkilöstöä.

Käyttäjien osallistaminen suunnitteluun sitouttaa kaikki tahot suunnitelman tavoitteisiin. Varhaiskasvatus-, perusopetus- ja kehittämispalveluiden edustajat ovat osallistuneet hankkeen valmisteluun tuoden tilasuunnitteluun pedagogisen ja toiminnallisen näkökulman. Henkilökuntaa osallistetaan yleis- ja toteutussuunnitteluvaiheessa suunnitelmien jatkekehittämiseen käyttäjätyöpajojen kautta. Oppijoita osallistetaan pihaj- ja irtokalustesuunnitteluun.

Huoltajia tiedotetaan vuosittain alueen palveluverkon kehittämisestä ja talonrakentamishjelmasta sekä osallistetaan toiminnan ja yhteistyön suunnitteluun johtokuntien ja vanhempainyhdistysten kautta.

Lapsivaikutusten arviointi

Tilojen ja pihan toteutuksella varmistetaan lapsille ja nuorille turvallinen ja terveellinen toimintaympäristö. Käyttäjien toiminnalliset tarpeet on otettu huomioon toiminta- ja tilasuunnittelussa. Liikenteen suunnittelulla varmistetaan turvalliset kevyen liikenteen yhteydet rakennukseen ja sen lähialueille. Liikenneyhteyksiin liittyviä riskejä arvioidaan kaupunkitasoisessa yhteistyössä suunnittelun aikana. Suunnittelussa on otettu huomioon turvallinen siirtyminen lähialueen virkistys-, liikunta- ja kulttuuripalveluihin sekä varmistettu lasten ja nuorten mahdollisuus leikkiin ja liikkumiseen pihalla ja lähipuistoissa.

Esittelijä

perusopetusjohtaja

21.05.2024

Asia/8

Outi Salo

Lisätiedot

Tommi Kantanen, projektiarkkitehti, puhelin: 310 21663
tommi.kantanen(a)hel.fi

Arjariitta Heikkinen, perusopetuksen aluepäällikkö, puhelin: 310 71765
arjariitta.heikkinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hankesuunnitelma 20.12.2023 Kannelmäen peruskoulu RUNO 40
- 2 Hankesuunnitelman liitteet 1-6 Kannelmäen PK
- 3 Työsuojelulausunto Kannelmäki PK, Runonlaulajantie 25.10.2023

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala
Kaupunkiympäristön toimiala

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 18.04.2024
§ 49

§ 121

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuutettu Mirita Saxbergin valtuustoaloitteesta koskien perusope- tuksen painotetun opetuksen luokkien lisäämistä lähikouluihin

HEL 2024-002446 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle valtuutettu Mirita Saxbergin ja 24 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien perusopetuksen painotetun opetuksen luokkien lisäämistä lähikouluihin sekä jokaisen oppilaan mahdollisuutta osallistua painotettuun opetukseen:

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielinen jaosto on päättänyt (6.5.2014 § 51), että painotettuun opetukseen valintakokeella valittujen oppilaiden suhteellinen määrä koko kaupungin tasolla on vuosiluokilla 1–6 enintään 10 % ja vuosiluokilla 7–9 enintään 30 % kaikista oppilaisista. Koulussa voi olla enintään kaksi painotusta, johon hakeudutaan valintakokeella. Painotetun opetuksen lisäksi Helsingissä tarjotaan ruotsin kielikylyopetusta, laajamittaista kaksikielistä opetusta, kielirikasteista ja englanninkielistä opetusta.

Oppivelvollinen voi pyrkiä oppilaaksi myös muuhun kuin kunnan osoittamaan lähikouluun. Perusopetuslain 28 § perusteella kouluun voidaan ottaa oppilaita myös toissijaisten oppilaaksiottokriteerien eli esimerkiksi painotetun opetuksen valintakokeen perusteella. Valintakokeella selvitetään oppilaan valmiuksia opiskella hakemassaan painotuksessa. Valintakokeiden perusteella valitaan painotettuun opetukseen parhaiten valintakokeessa menestyneet oppilaat.

Painotettu opetus alkaa joko ensimmäisellä, kolmannella tai seitsemännellä vuosiluokalla. Painotettu opetus jatkuu oppilaan koko opinpolun ajan perusopetuksen loppuun, joten painotetun opetuksen lisääminen suunnitellaan siten, että ala-asteen kouluissa alkanee painotukset jatkuvat myös vuosiluokilla 7–9 opinpolun mukaisesti.

Helsingissä painotettua opetusta tarjotaan sekä kaupungin omissa kouluissa että yksityisissä sopimuskouluissa. Helsingin kaupungin 82 suomenkielisestä peruskoulusta painotettua opetusta annetaan 28 koulussa ja 14 ruotsinkielisestä peruskoulusta painotettua opetusta annetaan yhdessä koulussa. Oman oppilaaksiottoalueen omaavista 11 yksityisestä sopimuskoulusta ja 2 yliopiston koulusta painotettua opetusta tarjotaan yhdeksässä peruskoulussa. Liitteessä 1 on kuvattuna painotetun opetuksen nykytilanne: painotetun opetuksen jakautuminen suurpiireit-

21.05.2024

täin (taulukko 1), painotetun opetuksen verkon maantieteellinen jakautuminen (taulukko 2), painotetun opetuksen paikkojen kokonaismäärä kouluittain (taulukko 3) sekä painotetun opetuksen hakijamäärät vuosiluokka-asteittain syksyllä 2024 alkavaan opetukseen (taulukko 4).

Painotetun opetuksen verkko jakautuu tasaisesti ympäri Helsinkiä. Painotettua opetusta tarjotaan eniten läntisessä ja itäisessä suurpiirissä. Hakijoiden määrä eri painotuksiin vaihtelee alueittain ja painotuksittain. Kaikissa kouluissa ei ala painotettua opetusta joka vuosi johtuen hakijamäärän vähäisyydestä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomen- ja ruotsinkieliset jaostot päättävät koulujen johtokuntien esityksestä painotetun opetuksen järjestämisestä. Koulut voivat esittää painotetun opetuksen aloittamista. Painotetun opetuksen verkkoa on kasvatettu viimeksi Itäkeskuksen peruskoulun seitsemänneltä alkavalla liikuntapainotuksella 1.8.2024 alkaen.

Kaikki koulujen johtokuntien esitykset painotetusta opetuksesta käsitellään pohjautuen olemassa oleviin päätöksiin ja kriteereihin. Painotettua opetusta lisättäessä tulee huomioida painotuksien jakautuminen tasaisesti eri puolille kaupunkia saavutettavaksi.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että kaikilla oppilailla on mahdollisuus hakea painotettuun opetukseen ja painotetun opetuksen tarjontaa lisätään tarpeen mukaan.

Painotetun opetuksen hakeutumisessa on eroja alueellisesti ja painotuksittain. Tilanteen parantamiseksi on lisätty viestintää ja valintakoikeissa otetaan huomioon oppilaan tuen tarpeita. Viestintää on tehostettu painotetun opetuksen hakuvaihtoehtoista, jotta painotettu opetus olisi aikaisempaa saavutettavampaa kaikille oppilaille. Painotetusta opetuksesta tietoa tarjotaan monikielisesti.

Valmistavassa opetuksessa opiskelevat tai viimeisen 12 kuukauden sisällä valmistavassa opetuksessa opiskelleet saavat käyttää kolmannen luokan painotetun opetuksen valintakokeessa tulkkia ja seitsemännen luokan painotetun opetuksen valintakokeessa käännösohjelmia.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan mielestä alueellisen segregaaation ehkäisemiseksi painotetun opetuksen verkon kasvattamisen lisäksi huomiota tulee jatkossakin kiinnittää painotetun opetuksen saavutettavuuteen ja viestinnällisiin toimenpiteisiin, joilla tavoitetaan laajempi joukko oppilaita ja huoltajia. Tavoite on, että painotetun opetuksen hakijamäärät kasvavat ja kaikissa kouluissa toteutuu niissä tarjottava painotettu opetus.

21.05.2024

Asia/9

Kasvatus- ja koulutuslautakunta katsoo, että painotetun opetuksen vaikutuksia lasten eriytymiskehitykseen tulee arvioida ja samalla seurata Keravalla yläkoulun oppilaille käyttöön otetun uuden kaikille oppilaille suunnatun painotuspolkumallin kokemuksia.

Käsittely

Vastaehdotus:

Sini Korpinen: Lisätään kohdan 12 loppuun: "Tavoite on, että painotetun opetuksen hakijamäärät kasvavat ja kaikissa kouluissa toteutuu niissä tarjottava painotettu opetus."

Kannattaja: Veli-Pekka Dufva

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Sini Korpinen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus:

Petra Malin: Lisätään lausunnon loppuun:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta katsoo, että painotetun opetuksen vaikutuksia lasten eriytymiskehitykseen tulee arvioida ja samalla seurata Keravalla yläkoulun oppilaille käyttöön otetun uuden kaikille oppilaille suunnatun painotuspolkumallin kokemuksia.

Kannattaja: Ozan Yanar

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Petra Malinin vastaehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Melina Lukkarinen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: +358931035093
melina.lukkarinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Painotetun opetuksen tilastot
- 2 Valtuustoaloite 14.02.2024 Saxberg Mirita Painotetun opetuksen luokkien lisääminen lähikouluihin

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

21.05.2024

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle valtuutettu Mirita Saxbergin ja 24 muun valtuutetun valtuustoaloitteesta koskien perusopetuksen painotetun opetuksen luokkien lisäämistä lähikouluihin sekä jokaisen oppilaan mahdollisuutta osallistua painotettuun opetukseen:

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielinen jaosto on päättänyt (6.5.2014 § 51), että painotettuun opetukseen valintakokeella valittujen oppilaiden suhteellinen määrä koko kaupungin tasolla on vuosiluokilla 1–6 enintään 10 % ja vuosiluokilla 7–9 enintään 30 % kaikista oppilaisista. Koulussa voi olla enintään kaksi painotusta, johon hakeudutaan valintakokeella. Painotetun opetuksen lisäksi Helsingissä tarjotaan ruotsin kielikylypyopetusta, laajamittaista kaksikielistä opetusta, kielirikasteista ja englanninkielistä opetusta.

Oppivelvollinen voi pyrkiä oppilaaksi myös muuhun kuin kunnan osoittamaan lähikouluun. Perusopetuslain 28 § perusteella kouluun voidaan ottaa oppilaita myös toissijaisten oppilaaksiottokriteerien eli esimerkiksi painotetun opetuksen valintakokeen perusteella. Valintakokeella selvitetään oppilaan valmiuksia opiskella hakemassaan painotuksessa. Valintakokeiden perusteella valitaan painotettuun opetukseen parhaiten valintakokeessa menestyneet oppilaat.

Painotettu opetus alkaa joko ensimmäisellä, kolmannella tai seitsemännellä vuosiluokalla. Painotettu opetus jatkuu oppilaan koko opinpolun ajan perusopetuksen loppuun, joten painotetun opetuksen lisääminen suunnitellaan siten, että ala-asteen kouluissa alkaneet painotukset jatkuvat myös vuosiluokilla 7–9 opinpolun mukaisesti.

Helsingissä painotettua opetusta tarjotaan sekä kaupungin omissa kouluissa että yksityisissä sopimuskouluissa. Helsingin kaupungin 82 suomenkielisestä peruskoulusta painotettua opetusta annetaan 28 koulussa ja 14 ruotsinkielisestä peruskoulusta painotettua opetusta annetaan yhdessä koulussa. Oman oppilaaksiottoalueen omaavista 11 yksityisestä sopimuskoulusta ja 2 yliopiston koulusta painotettua opetusta tarjotaan yhdeksässä peruskoulussa. Liitteessä 1 on kuvattuna painotetun opetuksen nykytilanne: painotetun opetuksen jakautuminen suurpiireittäin (taulukko 1), painotetun opetuksen verkon maantieteellinen jakautuminen (taulukko 2), painotetun opetuksen paikkojen kokonaismäärä kouluittain (taulukko 3) sekä painotetun opetuksen hakijamäärät vuosiluokka-asteittain syksyllä 2024 alkavaan opetukseen (taulukko 4).

Painotetun opetuksen verkko jakautuu tasaisesti ympäri Helsinkiä. Painotettua opetusta tarjotaan eniten läntisessä ja itäisessä suurpiirissä. Hakijoiden määrä eri painotuksiin vaihtelee alueittain ja painotuksittain.

Kaikissa kouluissa ei ala painotettua opetusta joka vuosi johtuen hakijamäärän vähäisyydestä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomen- ja ruotsinkieliset jaostot päättävät koulujen johtokuntien esityksestä painotetun opetuksen järjestämisestä. Koulut voivat esittää painotetun opetuksen aloittamista. Painotetun opetuksen verkkoa on kasvatettu viimeksi Itäkeskuksen peruskoulun seitsemänneltä alkavalla liikuntapainotuksella 1.8.2024 alkaen.

Kaikki koulujen johtokuntien esitykset painotetusta opetuksesta käsitellään pohjautuen olemassa oleviin päätöksiin ja kriteereihin. Painotettua opetusta lisättäessä tulee huomioida painotuksien jakautuminen tasaisesti eri puolille kaupunkia saavutettavaksi.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että kaikilla oppilailla on mahdollisuus hakea painotettuun opetukseen ja painotetun opetuksen tarjontaa lisätään tarpeen mukaan.

Painotetun opetuksen hakeutumisessa on eroja alueellisesti ja painotuksittain. Tilanteen parantamiseksi on lisätty viestintää ja valintakoikeissa otetaan huomioon oppilaan tuen tarpeita. Viestintää on tehostettu painotetun opetuksen hakuvaihtoehtoista, jotta painotettu opetus olisi aikaisempaa saavutettavampaa kaikille oppilaille. Painotetusta opetuksesta tietoa tarjotaan monikielisesti.

Valmistavassa opetuksessa opiskelevat tai viimeisen 12 kuukauden sisällä valmistavassa opetuksessa opiskelleet saavat käyttää kolmannen luokan painotetun opetuksen valintakokeessa tulkkia ja seitsemännen luokan painotetun opetuksen valintakokeessa käännösohjelmia.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan mielestä alueellisen segregaaation ehkäisemiseksi painotetun opetuksen verkon kasvattamisen lisäksi huomiota tulee jatkossakin kiinnittää painotetun opetuksen saavutettavuuteen ja viestinnällisiin toimenpiteisiin, joilla tavoitetaan laajempi joukko oppilaita ja huoltajia.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa valtuutettu Mirita Saxbergin ja 24 muun valtuutetun valtuustolaitteesta 12.6.2024 mennessä. Aloite koskee painotetun opetuksen lisäämistä lähikouluihin.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

21.05.2024

Asia/9

Lisätiedot

Melina Lukkarinen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: +358931035093
melina.lukkarinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Painotetun opetuksen tilastot
- 2 Valtuustoaloite 14.02.2024 Saxberg Mirita Painotetun opetuksen luokkien lisääminen lähikouluihin

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 14.05.2024 § 103

HEL 2024-002446 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

14.05.2024 Pöydälle

Pöydällepanoehdotus:
Mirita Saxberg: Pyydän pöydälle.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti Mirita Saxbergin ehdotuksesta panna asian pöydälle.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Melina Lukkarinen, pedagoginen asiantuntija, puhelin: +358931035093
melina.lukkarinen(a)hel.fi

§ 122

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle valtuustoaloitteista koskien lasten ja nuorten ruutuaikaa rajoittavia toimintamalleja sekä kokeilusta, jossa Helsingin kouluissa kokeil- laan kännykkävapaata lukuvuotta

HEL 2024-001760 T 00 00 03

Lausunto

Sandra Hagman ja 26 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsingin kaupungin tulee rakentaa toimenpideohjelma, lasten ja nuorten ruutuajan ja ruututurvallisuuden eteen. Aloitteessa esitetään, että huoltajien valistusta varten laaditaan materiaalia yhdessä poliisin sekä järjestö- ja tutkimustahojen kanssa. Lisäksi Helsingin tulee kehittää mallinnettuja toimintatapoja kouluille, joiden avulla voidaan rakentaa kännykkävapaata kouluarkea.

Seida Sohrabi ja 26 muuta valtuutettua esittävä aloitteessaan, että oppimisen parantamiseksi Helsinki ottaa lukuvuodeksi käyttöön kokeilun, jossa koululaiset pitävät kännykensä poissa koulupäivän ajan.

Mari Holopainen ja 11 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsingin kaupunki arvioi ja edistää tutkimustietoon pohjautujen toimintamalleja, joiden avulla tuetaan perheitä ja viedään eteenpäin lasten ja nuorten kasvua tukevia kohtuullisia ruutuaikoja.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle aloitteista seuraavan lausunnon:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että huoli lasten ja nuorten lisääntyneestä ruutuajasta on aiheellinen ja kannattaa ajatusta monipuolisen materiaalipaketin laatimisesta yhdessä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan sekä muiden yhteistyötahojen, kuten poliisin ja järjestö- ja tutkimustahojen kanssa. Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa myös ajatusta sellaisen oppijoiden arjen vahvistamisesta, jossa kiinnitetään vielä aiempaa enemmän huomiota oppijoiden omien mobiililaitteiden tarpeettoman käytön vähentämiseen ja sitä kautta tarpeettoman ruutuajan vähentämiseen. Kasvatus- ja koulutuslautakunta esittää, että Helsinki ei kuitenkaan lähde erikseen rakentamaan Ruutuaika kuriin -toimenpideohjelmaa, vaan kasvatuksen ja koulutuksen toimiala sisällyttää ruutuajan rajaamisen ja digihyvinvoinnin teemat jo olemassa oleviin rakenteisiin ja oppisisältöihin eri ikäryhmät huomioiden. Näistä rakenteista esimerkkinä päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten omat opetussuunnitelmat sekä kasvatuksen ja koulutuksen tuottama Oppijan digipolku.

Digihyvinvointi päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten opetussuunnitelmissa ja Oppijan digipolulla sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhteistyö Aivoliiton kanssa

Päiväkotien, koulujen, lukioden ja ammatillisten oppilaitosten opetussuunnitelmat paikallisine täydennyksineen määrittävät ne sisällöt, joita Helsingissä toteutetaan. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa (2022) todetaan, että digitaalisuus on osa yhteiskuntaa, jossa lapsi kasvaa. Digitaalista osaamista tarvitaan ihmisten välisessä vuorovaikutuksessa, yhteiskunnassa toimimisessa ja oppimisessa. Digitaalisen osaamisen vahvistaminen edistää lasten koulutuksellista tasa-arvoa. Varhaiskasvatuksen tehtävänä on yhteistyössä kotien kanssa tukea lapsen ymmärrystä digitaalisuudesta ja että henkilöstö ohjaa lapsia digitaalisten ympäristöjen monipuoliseen, vastuulliseen ja turvalliseen käyttöön. Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa (2014) ei erikseen mainita yksittäisten oppiaineiden sisällöissä ruutuaikaa tai digihyvinvointia. Digihyvinvointi tulee kuitenkin esiin laaja-alaisten taitojen (L) kuvauksissa, kuten itsensä huolehtiminen ja arjen taidot (L3), sekä tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5). Lukioden opetussuunnitelman perusteet (2019) huomioi oppijoiden hyvinvoinnin ja sen edistämisen monin tavoin, vaikka digihyvinvointia ei erikseen mainitakaan. Ammatillisen koulutuksen tutkinnon perusteissa ei myöskään erikseen mainita digihyvinvointia, mutta yhteiskunta- ja työelämäosaaminen -osaan sisältyy suunnitelma oman terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi ja tavoite digihyvinvoinnista on osa tätä kokonaisuutta.

Opetushallituksen Uudet lukutaidot -kehittämishojelman tavoitteena on ollut vahvistaa lasten ja nuorten tieto- ja viestintäteknologian taitoja, medialukutaitoa sekä ohjelmoinnin osaamista varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa. Tämä on ollut osa laajempaa opetus- ja kulttuuriministeriön käynnistämää Oikeus oppia -kehittämishojelmaa vuosille 2020–2023. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on tuottanut Uudet lukutaidot -hankkeen myötä Oppijan digipolku -työvälineen perusopetuksen koulujen ja opettajien käyttöön. Tässä perusopetuksen luokka-asteet 1–9 kattavassa oppimispolussa huomioidaan digihyvinvointi ja vastuullinen median käyttö jokaisen luokka-asteen sisällöissä ja tavoitteissa. Oman ruutuajan seuraaminen ja rajaaminen on tässäkin kokonaisuudessa osa digihyvinvointia ja sen tavoitteita. Oppijan digipolkua ryhdytään jalkauttamaan perusopetuksen kouluihin kevään 2024 aikana ja laajemmin lukuvuoden 2024–25 aikana. Oppijan digipolkua varhaiskasvatukseen ollaan parasta aikaa työstämässä ja se pitää sisällään samoja teemoja varhaiskasvatuksen näkökulma huomioiden.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala tekee yhteistyötä Aivoliiton kanssa Kansallisen aivoterveysohjelman 2023–2029 puitteissa. Aivoliitto ja kasvatuksen ja koulutuksen toimiala toteuttivat yhdessä peruskouluyh-

teistyön pilotoinnin Arabian peruskoulussa. Tämän pilotoinnin tavoitteena oli puhelimen käytön vähentäminen lasten arjessa etsien sen tilalle yhdessä aikuisten kanssa myös vaihtoehtoisia ajanviettotapoja. Tavoitteena oli myös lisätä lasten, nuorten ja aikuisten tietoisuutta kännyköiden ja muiden älylaitteiden käytön vaikutuksista aivoterveysteen, sekä rakentaa lapsille ja nuorille aivojen hyvinvointia tukeva ympäristö, joka edistää oppimista ja hyvinvointia. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja Kansallisen aivoterveystoiminnan yhteistyö laajenee keväällä 2024 ja syksyllä 2024 kasvatuksen ja koulutuksen toimiala järjestää yhteistyössä Aivoliiton kanssa koko kaupungin vanhempainillan aivoterveysteen edistämisestä. Vanhempainillassa käsitellään, mitä vanhemman tulee teemasta tietää ja miten vanhemmat yhdessä voivat tukea lasten aivoterveysttä. Aivoliiton kanssa tehtävän yhteistyön tavoitteena on kehittää kasvatuksen ja koulutuksen toimialan aivoterveystden edistämisen periaatteita ja käytännön toimintatapoja.

Oppijoiden omat mobiililaitteet ja niiden käytön rajaaminen

Aluehallintovirasto on käsitellyt kännykkäparkkiasiaa vuonna 2018. Päätös 7.5.2018 toteaa seuraavaa: ”Puhelinten hallussapito kuuluu perustuslain 15 §:ssä turvattuun oikeuteen, eikä niiden hallussapitoa koulussa ole laissa erikseen kielletty, minkä vuoksi hallussapidosta ei voida määrätä koulun järjestyssäännöissä. Edellä esiin tuodun perusteella aluehallintovirasto toteaa, että koulun järjestyssäännöissä voidaan esittää suosituksena, että oppilaat jättävät puhelimensa oppituntien ajaksi niille tarkoitettuun laatikkoon. Oppilaalla on kuitenkin oikeus arvioida jokaisen oppitunnin alussa erikseen, haluaako hän pitää puhelimensa hallussaan vai jättää sen laatikkoon. Oppilaan käyttäessä puhelinta oppitunnin aikana kielloista huolimatta opetusta häiritsevällä tavalla, voi opettaja tässä tilanteessa poistaa puhelimen oppilaan hallusta oppitunnin ajaksi”.

Myös eduskunnan oikeusasiamies on käsitellyt oppilaiden kännyköiden keräämistä kännykkäparkkiin ja ratkaisussaan 25.5.2020 todennut seuraavaa: ”Perustuslain 15 §:ssä jokaiselle taattu omaisuuden suoja koskee myös perusopetuksen oppilaiden matkapuhelimia. Kenelläkään ei ole ilman lakiin perustuvia valtuuksia oikeutta vaatia oppilasta luovuttamaan puhelimensa hallintaa.”

Opetushallituksen voimassa olevat ohjeet (Tietokoneen, kännykän ja muiden mobiililaitteiden käyttöön liittyvistä oikeuksista ja velvollisuuksista koulussa) toteavat seuraavaa: ”Koulun järjestyssäännöissä ei voida kokonaan kieltää mobiililaitteiden tuomista kouluun, mutta järjestyssäännöillä voidaan rajoittaa mobiililaitteiden käyttöä opetuksen aikana.”

21.05.2024

Edellä mainittuihin perustuen, oppilaita ei voi velvoittaa säilyttämään kännyköitään vasten omaa tahtoaan oppitunnin tai koulupäivän ajan esimerkiksi kännykkäparkissa. Koulu voi antaa suosituksen kännykän jättämisestä vapaaehtoisesti kännykkäparkkiin.

Perusopetuslain nojalla koulun järjestyssäännöissä voidaan kuitenkin antaa lainsäädäntöä tarkentavia koulun turvallisuuden ja viihtyisyyden kannalta tarpeellisia määräyksiä käytännön järjestelyistä ja asianmukaisesta käyttäytymisestä. Järjestyssäännöillä ei kuitenkaan saa poiketa lainsäädännön ehdottomista säännöksistä, eikä niihin voida kirjata lakiin perustumattomia kurinpitokeinoja ja turvaamistoimenpiteitä. Koulun Järjestyssäännöissä voidaan kieltää mobiililaitteen opetusta tai oppimista häiritsevä käyttö oppitunnilla. Koulu voi järjestyssäännöissään edellyttää, että mobiililaitte on häiriötä aiheuttamattomassa tilassa opetuksen aikana. Häiriötä aiheuttamattomalla tilalla tarkoitetaan, että laite on äänettömällä sekä värinä-, valo- ja muut toiminnot on asetettu pois käytöstä. Opetusta häiritsevänä voidaan kieltää myös kuvan ja äänen lähettäminen suoratoistona (ns. livestream) oppitunnilta ilman opetukseen liittyvää syytä. Mobiililaitteiden käyttöä ei voida kokonaan kieltää välitunneilla tai muina aikoina, jolloin opetusta ei anneta. Yksittäistapauksissa voidaan kuitenkin puuttua mobiililaitteiden käyttöön välitunneilla, jos laitetta käytetään esimerkiksi kiusaamis- tai häiritsemistarkoituksessa. Opetushallituksen ohjeiden mukaan koulussa voidaan myös ”laatia yhdessä oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa järjestyssääntöjä tarkentavia pelisääntöjä tietokoneen, kännykän ja muiden mobiililaitteiden käytöstä koulussa. Oppilaat ja heidän huoltajansa voivat sitoutua noudattamaan pelisääntöjä ja allekirjoittaa ne, mutta muodollisesti kyse ei ole sopimuksesta. Perusoikeuksista ei voida luopua oppilasta tai huoltajaa sitovasti”.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on toimintamalli, jonka mukaisesti koulut voivat rajata oppilaiden kännyköiden käyttöä koulun järjestyssäännöissä. Oppijoiden kännykät voidaan siis velvoittaa lain näkökulmat huomioiden pidettäväksi koulupäivän aikana poissa näkyvistä ja häiriöttömässä tilassa. Opettajan luvalla ja ohjeistuksella kännyköitä voidaan koulupäivän aikana kuitenkin käyttää oppimisen apuna, mutta tästä sovitaan aina erikseen ja tapauskohtaisesti. Perusopetuksessa rehtori tai opettaja saa ottaa haltuunsa oppilaalta opetusta häiritsevän laitteen. Tämä koskee myös mobiililaitetta, jos sen todetaan häiritsevän opetusta järjestyssääntöjen vastaisesti. Perusopetuksen suomen ja ruotsinkielisiä kouluja on ohjeistettu loka- ja marraskuussa 2023 tekemään nämä päivitykset järjestyssääntöihin lukuvuoden 2023–24 aikana. Tällä hetkellä (huhtikuussa 2024) suurin osa suomen ja ruotsinkielistä perusopetuksen kouluista on yhtenäistänyt järjestyssääntöjään ohjeistuksen mukaisesti ja loppuissa kouluista tämä työ on vielä kesken.

Stadin AO on huomionnut omissa järjestyssäännöissään opiskelijoiden kännykän käytön opiskelupäivän aikana ja järjestyssäännöissä todetaan, että mobiililaitteita käytetään oppimistilanteessa ainoastaan opiskelun tukena. Lukiokoulutuksessa lukioiden järjestyssääntöjä tullaan päivittämään lukuvuodelle 2024–25 siten, että niissä linjataan mobiililaitteita käytettävän ainoastaan oppimisen tukena ja poikkeuksista sovietaan aina erikseen opettajan kanssa. Toisella asteella digitaalisten työvälineiden ja myös oman mobiililaitteen käyttö on kuitenkin suuressa roolissa ja iso osa opiskelumateriaalista on digitaalista. Toisen asteen opiskelijoista osa on jo täysi-ikäisiä opiskelijoita, joten perusopetuksen käytänteiden soveltaminen sellaisenaan ei ole mahdollista. Rehtori tai opettaja ei myöskään saa ottaa opiskelijan mobiililaitetta haltuunsa lukiossa tai ammatillisessa peruskoulutuksessa. Lukiossa ja ammatillisessa peruskoulutuksessa laitteella opetusta häiritsevä opiskelija voidaan kuitenkin määrätä poistumaan opetustilanteesta.

Digihyvinvointimateriaali opetuksen ja vanhempien tueksi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarviossa ei ole varattu rahoitusta digihyvinvointimateriaalin tuottamiseen. Jos tällaista materiaalia päätetään kuitenkin ryhtyä tuottamaan, on se luontevaa tehdä yhteistyössä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan kanssa. Materiaalin laadinnassa tulee tehdä yhteistyötä myös muiden toimijoiden, kuten poliisin ja järjestö- ja tutkimustahojen kanssa. Materiaalin tulee olla monikielistä, monikanavaista ja saavutettavaa huomioiden erilaiset ikä-, kohde- ja kieliryhmät.

Opettajille ja kasvattajille suunnattuja materiaaleja voi käyttää opetuksen sisältöjen tukena päiväkodeissa, kouluissa ja oppilaitoksissa. Huoltajille suunnattuja materiaaleja voi käyttää päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten erilaisissa huoltajille suunnatuissa tilaisuuksissa. Materiaalin tulee olla vapaasti käytettävissä myös esimerkiksi neuvoloissa, oppilashuollon palveluissa, kirjastoissa ja nuorisopalveluissa.

Materiaali antaa myös vanhemmille tärkeää tietoa digihyvinvoinnista. Vanhempainyhdistykset ja yksittäisten luokkien vanhempaintoimikunnat voivat halutessaan lähteä näiden materiaalien tuella rakentamaan luokan yhteisiä käytänteitä ja suosituksia vapaa-ajan ruutuajasta ja yön rauhoittamisesta netin käytöltä. Päiväkoti, koulu, oppilaitos ja opettajat eivät voi kuitenkaan ottaa vastuuta vapaa-ajalla tapahtuvan ruutuajan seurannasta, ohjeistuksesta ja valvonnasta. Keskustelua digihyvinvoinnin tärkeydestä käydään kuitenkin aktiivisesti oppijoiden ja huoltajien kanssa ja huoltajien mukaan saaminen tähän keskusteluun on hyvin tärkeää.

Digihyvinvoinnin edistämisellä on merkittävät vaikutukset hyvinvointiin ja oppimiseen. Sen edistäminen yhdessä muiden toimijoiden kanssa tulee olla keskeisiä tavoitteita.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa sitä, että Helsinki ryhtyy kaikissa kouluissa aktiivisiin toimiin, joiden avulla kännykän käyttöön voidaan kouluaikoina ja erityisesti oppituntien aikana selkeämmin puuttua. Helsingin tulee osaltaan vaikuttaa lainsäädäntöön ja opetushallituksen voimassa oleviin ohjeistuksiin.

Tavoitteena on, että koulun järjestyssäännöissä voitaisiin tarvittaessa nykyistä selkeämmin kieltää mobiililaitteiden käyttö ja kerätä laitteet pois erityisesti oppituntien ajaksi. Helsingin tulee jakaa kouluissa käytössä olevia hyviä malleja sekä seurata päivittyvää tutkimustietoa mobiililaitteiden käytön ikäsoveltuvuudesta, päivittää omia ohjeistuksiaan ja välittää tietoa aktiivisesti lasten ja vanhempien kanssa vuorovaikutuksessa.

Koulujen järjestyssääntöjä tulisi samoin tarpeen mukaan päivittää toimivien mallien myötä jo nyt nykyisen lainsäädännön mahdollistamalla tavalla. Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa myös kokeiluja, joiden avulla voidaan selvittää mobiililaitteiden vähentämisen vaikutuksia oppijoiden hyvinvointiin ja oppimiseen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa myös varhaiskasvatuksen ja sotepe-toimialan yhteistyötä varhaiskasvatusikäisten lasten ja heidän perheidensä ohjaamisessa digihyvinvointiin ja ruutuajan rajaamiseen. Varhaiskasvatuksessa tämä voisi tapahtua esimerkiksi osana vasu-keskusteluja ja vanhempainiltoja.

Käsittely

Vastaehdotus:

Mari Holopainen: Lisätään ennen tiivistelmää:

Digihyvinvoinnin edistämisellä on merkittävät vaikutukset hyvinvointiin ja oppimiseen. Sen edistäminen yhdessä muiden toimijoiden kanssa tulee olla keskeisiä tavoitteita.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa sitä, että Helsinki ryhtyy kaikissa kouluissa aktiivisiin toimiin, joiden avulla kännykän käyttöön voidaan kouluaikoina ja erityisesti oppituntien aikana selkeämmin puuttua. Helsingin tulee osaltaan vaikuttaa lainsäädäntöön ja opetushallituksen voimassa oleviin ohjeistuksiin.

Tavoitteena on, että koulun järjestyssäännöissä voitaisiin tarvittaessa nykyistä selkeämmin kieltää mobiililaitteiden käyttö ja kerätä laitteet

pois erityisesti oppituntien ajaksi. Helsingin tulee jakaa kouluissa käytössä olevia hyviä malleja sekä seurata päivittyvää tutkimustietoa mobiililaitteiden käytön ikäsoveltuvuudesta, päivittää omia ohjeistuksiaan ja välittää tietoa aktiivisesti lasten ja vanhempien kanssa vuorovaikutuksessa.

Koulujen järjestyssääntöjä tulisi samoin tarpeen mukaan päivittää toimivien mallien myötä jo nyt nykyisen lainsäädännön mahdollistamalla tavalla. Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa myös kokeiluja, joiden avulla voidaan selvittää mobiililaitteiden vähentämisen vaikutuksia oppijoiden hyvinvointiin ja oppimiseen.

Kannattaja: Sini Korpinen

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Mari Holopaisen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Vastaehdotus:

Petra Malin: Lisätään lausunnon loppuun:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa myös varhaiskasvatuksen ja sotepe-toimialan yhteistyötä varhaiskasvatukseen lasten ja heidän perheidensä ohjaamisessa digihyvinvointiin ja ruutuajan rajaamiseen. Varhaiskasvatuksessa tämä voisi tapahtua esimerkiksi osana vasu-keskusteluja ja vanhempainiltoja.

Kannattaja: Sami Säynevirta

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Petra Malinin vastaehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Tommi Tiittala, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 22900
tommi.tiittala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ruutu-aika kuriin_toimintamalli
- 2 Toimintamalli perheille lasten ja nuorten kasvua tukeviin ruutu-aikoihin
- 3 Helsingin koulut kännykkävapaiksi lukuvuodeksi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Sandra Hagman ja 26 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsingin kaupungin tulee rakentaa toimenpideohjelma, lasten ja nuorten ruutuajan ja ruututurvallisuuden eteen. Aloitteessa esitetään, että huoltajien valistusta varten laaditaan materiaalia yhdessä poliisin sekä järjestö- ja tutkimustahojen kanssa. Lisäksi Helsingin tulee kehittää mallinnettuja toimintatapoja kouluille, joiden avulla voidaan rakentaa kännykkäväpaata kouluarkea.

Seida Sohrabi ja 26 muuta valtuutettua esittävä aloitteessaan, että oppimisen parantamiseksi Helsinki ottaa lukuvuodeksi käyttöön kokeilun, jossa koululaiset pitävät kännykensä poissa koulupäivän ajan.

Mari Holopainen ja 11 muuta valtuutettua esittävät aloitteessaan, että Helsingin kaupunki arvioi ja edistää tutkimustietoon pohjautujen toimintamalleja, joiden avulla tuetaan perheitä ja viedään eteenpäin lasten ja nuorten kasvua tukevia kohtuullisia ruutuajoja.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antaa kaupunginhallitukselle aloitteista seuraavan lausunnon:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että huoli lasten ja nuorten lisääntyneestä ruutuajasta on aiheellinen ja kannattaa ajatusta monipuolisen materiaalipaketin laatimisesta yhdessä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan sekä muiden yhteistyötahojen, kuten poliisin ja järjestö- ja tutkimustahojen kanssa. Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa myös ajatusta sellaisen oppijoiden arjen vahvistamisesta, jossa kiinnitetään vielä aiempaa enemmän huomiota oppijoiden omien mobiililaitteiden tarpeettoman käytön vähentämiseen ja sitä kautta tarpeettoman ruutuajan vähentämiseen. Kasvatus- ja koulutuslautakunta esittää, että Helsinki ei kuitenkaan lähde erikseen rakentamaan Ruutu aika kuriin -toimenpideohjelmaa, vaan kasvatuksen ja koulutuksen toimiala sisällyttää ruutuajan rajaamisen ja digihyvinvoinnin teemat jo olemassa oleviin rakenteisiin ja oppisisältöihin eri ikäryhmät huomioiden. Näistä rakenteista esimerkkinä päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten omat opetussuunnitelmat sekä kasvatuksen ja koulutuksen tuottama Oppijan digipolku.

Digihyvinvointi päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten opetussuunnitelmissa ja Oppijan digipolulla sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan yhteistyö Aivoliiton kanssa

Päiväkotien, koulujen, lukioiden ja ammatillisten oppilaitosten opetussuunnitelmat paikallisine täydennyksineen määrittävät ne sisällöt, joita Helsingissä toteutetaan. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa (2022) todetaan, että digitaalisuus on osa yhteiskuntaa, jossa lapsi kasvaa. Digitaalista osaamista tarvitaan ihmisten välisessä vuorovaikutuksessa, yhteiskunnassa toimimisessa ja oppimisessa. Digitaalisen osaamisen vahvistaminen edistää lasten koulutuksellista tasa-arvoa.

Varhaiskasvatuksen tehtävänä on yhteistyössä kotien kanssa tukea lapsen ymmärrystä digitaalisuudesta ja että henkilöstö ohjaa lapsia digitaalisten ympäristöjen monipuoliseen, vastuulliseen ja turvalliseen käyttöön. Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa (2014) ei erikseen mainita yksittäisten oppiaineiden sisällöissä ruutu-aikaa tai digihyvinvointia. Digihyvinvointi tulee kuitenkin esiin laaja-alaisten taitojen (L) kuvauksissa, kuten itsensä huolehtiminen ja arjen taidot (L3), sekä tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen (L5). Lukioiden opetussuunnitelman perusteet (2019) huomioi oppijoiden hyvinvoinnin ja sen edistämisen monin tavoin, vaikka digihyvinvointia ei erikseen mainitakaan. Ammatillisen koulutuksen tutkinnon perusteissa ei myöskään erikseen mainita digihyvinvointia, mutta yhteiskunta- ja työelämäosaaminen -osaan sisältyy suunnitelma oman terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi ja tavoite digihyvinvoinnista on osa tätä kokonaisuutta.

Opetushallituksen Uudet lukutaidot -kehittämishojelman tavoitteena on ollut vahvistaa lasten ja nuorten tieto- ja viestintäteknologian taitoja, medialukutaitoa sekä ohjelmoinnin osaamista varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa. Tämä on ollut osa laajempaa opetus- ja kulttuuriministeriön käynnistämää Oikeus oppia -kehittämishojelmaa vuosille 2020–2023. Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on tuottanut Uudet lukutaidot -hankkeen myötä Oppijan digipolku -työvälineen perusopetuksen koulujen ja opettajien käyttöön. Tässä perusopetuksen luokka-asteet 1–9 kattavassa oppimispolussa huomioidaan digihyvinvointi ja vastuullinen median käyttö jokaisen luokka-asteen sisällöissä ja tavoitteissa. Oman ruutuajan seuraaminen ja rajaaminen on tässäkin kokonaisuudessa osa digihyvinvointia ja sen tavoitteita. Oppijan digipolkua ryhdytään jalkauttamaan perusopetuksen kouluihin kevään 2024 aikana ja laajemmin lukuvuoden 2024–25 aikana. Oppijan digipolkua varhaiskasvatukseen ollaan parasta aikaa työstämässä ja se pitää sisällään samoja teemoja varhaiskasvatuksen näkökulma huomioiden.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala tekee yhteistyötä Aivoliiton kanssa Kansallisen aivoterveysohjelman 2023–2029 puitteissa. Aivoliitto ja kasvatuksen ja koulutuksen toimiala toteuttivat yhdessä peruskoulu-yhteistyön pilotoinnin Arabian peruskoulussa. Tämän pilotoinnin tavoitteena oli puhelimen käytön vähentäminen lasten arjessa etsien sen tilalle yhdessä aikuisten kanssa myös vaihtoehtoisia ajanviettotapoja. Tavoitteena oli myös lisätä lasten, nuorten ja aikuisten tietoisuutta kännyköiden ja muiden älylaitteiden käytön vaikutuksista aivoterveysteen, sekä rakentaa lapsille ja nuorille aivojen hyvinvointia tukeva ympäristö, joka edistää oppimista ja hyvinvointia. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan ja Kansallisen aivoterveysohjelman yhteistyö laajenee keväällä 2024 ja syksyllä 2024 kasvatuksen ja koulutuksen toimiala järjestää yhteistyössä Aivoliiton kanssa koko kaupungin vanhempainillan aivoter-

veyden edistämisestä. Vanhempainillassa käsitellään, mitä vanhemman tulee teemasta tietää ja miten vanhemmat yhdessä voivat tukea lasten aivoterveystta. Aivoliiton kanssa tehtävän yhteistyön tavoitteena on kehittää kasvatuksen ja koulutuksen toimialan aivoterveystden edistämisen periaatteita ja käytännön toimintatapoja.

Oppijoiden omat mobiililaitteet ja niiden käytön rajaaminen

Aluehallintovirasto on käsitellyt kännykkäparkkiasiaa vuonna 2018. Päätös 7.5.2018 toteaa seuraavaa: ”Puhelinten hallussapito kuuluu perustuslain 15 §:ssä turvattuun oikeuteen, eikä niiden hallussapitoa koulussa ole laissa erikseen kielletty, minkä vuoksi hallussapidosta ei voida määrätä koulun järjestyssäännöissä. Edellä esiin tuodun perusteella aluehallintovirasto toteaa, että koulun järjestyssäännöissä voidaan esittää suosituksena, että oppilaat jättävät puhelimensa oppituntien ajaksi niille tarkoitettuun laatikkoon. Oppilaalla on kuitenkin oikeus arvioida jokaisen oppituntin alussa erikseen, haluaako hän pitää puhelimensa hallussaan vai jättää sen laatikkoon. Oppilaan käyttäessä puhelinta oppituntin aikana kielloista huolimatta opetusta häiritsevällä tavalla, voi opettaja tässä tilanteessa poistaa puhelimen oppilaan hallusta oppituntin ajaksi”.

Myös eduskunnan oikeusasiamies on käsitellyt oppilaiden kännyköiden keräämistä kännykkäparkkiin ja ratkaisussaan 25.5.2020 todennut seuraavaa: ”Perustuslain 15 §:ssä jokaiselle taattu omaisuuden suoja koskee myös perusopetuksen oppilaiden matkapuhelimia. Kenelläkään ei ole ilman lakiin perustuvia valtuuksia oikeutta vaatia oppilasta luovuttamaan puhelimensa hallintaa.”

Opetushallituksen voimassa olevat ohjeet (Tietokoneen, kännykän ja muiden mobiililaitteiden käyttöön liittyvistä oikeuksista ja velvollisuuksista koulussa) toteavat seuraavaa: ”Koulun järjestyssäännöissä ei voida kokonaan kieltää mobiililaitteiden tuomista kouluun, mutta järjestyssäännöillä voidaan rajoittaa mobiililaitteiden käyttöä opetuksen aikana.”

Edellä mainittuihin perustuen, oppilaita ei voi velvoittaa säilyttämään kännyköitään vasten omaa tahtoaan oppituntin tai koulupäivän ajan esimerkiksi kännykkäparkissa. Koulu voi antaa suosituksen kännykän jättämisestä vapaaehtoisesti kännykkäparkkiin.

Perusopetuslain nojalla koulun järjestyssäännöissä voidaan kuitenkin antaa lainsäädäntöä tarkentavia koulun turvallisuuden ja viihtyisyyden kannalta tarpeellisia määräyksiä käytännön järjestelyistä ja asianmukaisesta käyttäytymisestä. Järjestyssäännöillä ei kuitenkaan saa poiketa lainsäädännön ehdottomista säännöksistä, eikä niihin voida kirjata lakiin perustumattomia kurinpitokeinoja ja turvaamistoimenpiteitä. Koulun Järjestyssäännöissä voidaan kieltää mobiililaitteen opetusta tai op-

pimistä häiritsevä käyttö oppitunnilla. Koulu voi järjestyssäännöissään edellyttää, että mobiililaitte on häiriötä aiheuttamattomassa tilassa opetuksen aikana. Häiriötä aiheuttamattomalla tilalla tarkoitetaan, että laite on äänettömällä sekä värinä-, valo- ja muut toiminnot on asetettu pois käytöstä. Opetusta häiritsevänä voidaan kieltää myös kuvan ja äänen lähettäminen suoratoistona (ns. livestream) oppitunnilta ilman opetukseen liittyvää syytä. Mobiililaitteiden käyttöä ei voida kokonaan kieltää välitunneilla tai muina aikoina, jolloin opetusta ei anneta. Yksittäistapauksissa voidaan kuitenkin puuttua mobiililaitteiden käyttöön välitunneilla, jos laitetta käytetään esimerkiksi kiusaamis- tai häiritsemistarkoituksessa. Opetushallituksen ohjeiden mukaan koulussa voidaan myös ”laatia yhdessä oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa järjestyssääntöjä tarkentavia pelisääntöjä tietokoneen, kännykän ja muiden mobiililaitteiden käytöstä koulussa. Oppilaat ja heidän huoltajansa voivat sitoutua noudattamaan pelisääntöjä ja allekirjoittaa ne, mutta muodollisesti kyse ei ole sopimuksesta. Perusoikeuksista ei voida luopua oppilasta tai huoltajaa sitovasti”.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on toimintamalli, jonka mukaisesti koulut voivat rajata oppilaiden kännyköiden käyttöä koulun järjestyssäännöissä. Oppijoiden kännykät voidaan siis velvoittaa lain näkökulmat huomioiden pidettäväksi koulupäivän aikana poissa näkyvistä ja häiriöttömässä tilassa. Opettajan luvalla ja ohjeistuksella kännyköitä voidaan koulupäivän aikana kuitenkin käyttää oppimisen apuna, mutta tästä sovitaan aina erikseen ja tapauskohtaisesti. Perusopetuksessa rehtori tai opettaja saa ottaa haltuunsa oppilaalta opetusta häiritsevän laitteen. Tämä koskee myös mobiililaitetta, jos sen todetaan häiritsevän opetusta järjestyssääntöjen vastaisesti. Perusopetuksen suomen ja ruotsinkielisiä kouluja on ohjeistettu loka- ja marraskuussa 2023 tekemään nämä päivitykset järjestyssääntöihin lukuvuoden 2023–24 aikana. Tällä hetkellä (huhtikuussa 2024) suurin osa suomen ja ruotsinkielistä perusopetuksen kouluista on yhtenäistänyt järjestyssääntöjään ohjeistuksen mukaisesti ja lopuissa kouluista tämä työ on vielä kesken.

Stadin AO on huomionnut omissa järjestyssäännöissään opiskelijoiden kännykän käytön opiskelupäivän aikana ja järjestyssäännöissä todetaan, että mobiililaitteita käytetään oppimistilanteessa ainoastaan opiskelun tukena. Lukiokoulutuksessa lukioiden järjestyssääntöjä tullaan päivittämään lukuvuodelle 2024–25 siten, että niissä linjataan mobiililaitteita käytettävän ainoastaan oppimisen tukena ja poikkeuksista sovietaan aina erikseen opettajan kanssa. Toisella asteella digitaalisten työvälineiden ja myös oman mobiililaitteen käyttö on kuitenkin suuressa roolissa ja iso osa opiskelumateriaalista on digitaalista. Toisen asteen opiskelijoista osa on jo täysi-ikäisiä opiskelijoita, joten perusopetuksen käytänteiden soveltaminen sellaisenaan ei ole mahdollista. Rehtori tai opettaja ei myöskään saa ottaa opiskelijan mobiililaitetta haltuunsa lu-

kiossa tai ammatillisessa peruskoulutuksessa. Lukiossa ja ammatillisessa peruskoulutuksessa laitteella opetusta häiritsevä opiskelija voidaan kuitenkin määrätä poistumaan opetustilanteesta.

Digihyvinvointimateriaali opetuksen ja vanhempien tueksi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarviossa ei ole varattu rahoitusta digihyvinvointimateriaalin tuottamiseen. Jos tällaista materiaalia päätetään kuitenkin ryhtyä tuottamaan, on se luontevaa tehdä yhteistyössä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan kanssa. Materiaalin laadinnassa tulee tehdä yhteistyötä myös muiden toimijoiden, kuten poliisin ja järjestö- ja tutkimustahojen kanssa. Materiaalin tulee olla monikielistä, monikanavaista ja saavutettavaa huomioiden erilaiset ikä-, kohde- ja kieliryhmät.

Opettajille ja kasvattajille suunnattuja materiaaleja voi käyttää opetuksen sisältöjen tukena päiväkodeissa, kouluissa ja oppilaitoksissa. Huoltajille suunnattuja materiaaleja voi käyttää päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten erilaisissa huoltajille suunnatuissa tilaisuuksissa. Materiaalin tulee olla vapaasti käytettävissä myös esimerkiksi neuvoloissa, oppilashuollon palveluissa, kirjastoissa ja nuorisopalveluissa.

Materiaali antaa myös vanhemmille tärkeää tietoa digihyvinvoinnista. Vanhempainyhdistykset ja yksittäisten luokkien vanhempaintoimikunnat voivat halutessaan lähteä näiden materiaalien tuella rakentamaan luokan yhteisiä käytänteitä ja suosituksia vapaa-ajan ruutuajasta ja yön rauhoittamisesta netin käytöltä. Päiväkotien, koulujen, oppilaitosten ja opettajien ei voi kuitenkaan ottaa vastuuta vapaa-ajalla tapahtuvan ruutuajan seurannasta, ohjeistuksesta ja valvonnasta. Keskustelua digihyvinvoinnin tärkeydestä käydään kuitenkin aktiivisesti oppijoiden ja huoltajien kanssa ja huoltajien mukaan saaminen tähän keskusteluun on hyvin tärkeää.

Tiivistelmä

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että huoli lasten ja nuorten lisääntyneestä ruutuajasta on aiheellinen ja kannattaa ajatusta monipuolisen digihyvinvointiin keskittyvän materiaalipaketin laatimisesta yhdessä sosiaali-, terveys- ja pelastustoimialan sekä muiden yhteistyötahojen, kuten poliisin ja järjestö- ja tutkimustahojen kanssa. Erillistä Ruutu-aika kuriin -toimenpideohjelmaa ei kuitenkaan lähdetä rakentamaan, vaan digihyvinvoinnin teemat sisällytetään olemassa oleviin rakenteisiin. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarviossa ei ole varattu rahoitusta digihyvinvointimateriaalin tuottamiseen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa myös ajatusta sellaisen oppijoiden arjen vahvistamisesta, jossa kiinnitetään vielä aiempaa enem-

män huomiota oppijoiden omien mobiililaitteiden tarpeettoman käytön vähentämiseen ja sitä kautta tarpeettoman ruutuajan vähentämiseen. Kännyköiden täyskielto kouluissa ei nykyinsäädännön puitteissa ole kuitenkaan mahdollinen. Koulujen järjestysääntökirjauksilla voidaan rajoittaa kännyköiden käyttöä opetuksen aikana.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala kannattaa aktiivista keskustelua huoltajien kanssa digihyvinvoinnista.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa valtuutettu Sandra Hegmanin ja 26 muun allekirjoittaneen valtuustoaloitteesta koskien Ruutu-aika kuriin -toimenpideohjelmää, sekä . Lausuntoa on pyydetty 12.6.2024 mennessä.

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa valtuutettu Seida Sohrabin ja 26 muun allekirjoittaneen valtuustoaloitteesta koskien oppimisen parantamista kokeilulla, jossa helsinkiläiset koululaiset pitävät vuoden ajan kännykensä poissa koulupäivän ajan. Lausuntoa on pyydetty 11.9.2024. mennessä.

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa valtuutettu Mari Holopaisen ja 11 muun allekirjoittaneen valtuustoaloitteesta koskien toimintamalleja, joiden avulla tuetaan perheitä ja viedään eteenpäin lasten ja nuorten kasvua tukevia kohtuullisia ruutu-aikoja. Lausuntoa on pyydetty 10.10.2024 mennessä.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Tommi Tiittala, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 22900
tommi.tiittala(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Ruutu-aika kuriin_toimintamalli
- 2 Toimintamalli perheille lasten ja nuorten kasvua tukeviin ruutu-aikoihin
- 3 Helsingin koulut kännykkävapaiksi lukuvuodeksi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

21.05.2024

Asia/10

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 14.05.2024 § 104

HEL 2024-001760 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

14.05.2024 Pöydälle

Pöydällepanoehdotus:
Ozan Yanar: Pyydän pöydälle.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti Ozan Yanarin ehdotuksesta panna asian pöydälle.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Tommi Tiittala, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 22900
tommi.tiittala(a)hel.fi

Päätettävä tässä kokouksessa

§ 123

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto kaupunginhallitukselle ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilusta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

HEL 2024-006703 T 03 00 00

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi lausunnon kaupunginhallitukselle koskien hallituksen esityksestä laiksi ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilusta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi.

Lausunnossa lausutaan seuraavista säädös- ja asetusehdotuksista:

1. Yleisiä huomioita esitysluonnoksesta
2. Ammatillisen koulutuksen kokeilua koskevat säädösehdotukset
3. Rahoituksen uudistusta koskevat säädösehdotukset
4. Oppimisen tukea ja erityistä tukea koskevat säädösehdotukset
5. Tilaukoulutusta koskevat säädösehdotukset

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilusta. Lisäksi ehdotetaan muutettavan lakia ammatillisesta koulutuksesta ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta. Esitys liittyy pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman kirjauksiin koskien ammatillisen koulutuksen rahoitusmallin ja toiminnanohjauksen uudistamista.

Kokeiluluvan saaneella ammatillisen koulutuksen järjestäjällä olisi pääsääntöisesti oikeus järjestää kaikkia ammatillisesta koulutuksen tutkintorakenteeseen kuuluvia tutkintoja ja niin sanottua laajennettua oppisopimuskoulutusta niiden tutkintojen ja osaamisalojen osalta, joita koulutuksen järjestäjällä ei olisi kokeiluluvassaan. Lisäksi koulutusta voisi järjestää vapaasti myös työvoimakoulutuksena ja englanninkielellä.

Esityksessä ehdotetaan, että ammatillisen koulutuksen rahoitusjärjestelmää uudistettaisiin siten, että jatkossa valtion talousarvioon sisältyvä ammatillisen koulutuksen määräraha koostuisi toteumiin perustuvasta laskennallisesta perusrahoituksesta ja harkinnanvaraisesta rahoituksesta. Rahoitusmallia yksinkertaistettaisiin ja sen ohjausvaikutusta parannettaisiin karsimalla painotus- ja korotustekijöitä ja niiden kertoimia, sekä keskittämällä jäljelle jäävät kustannusvaikutuksia tasaavat painotus- ja korotustekijät opiskelijavuosirahoitukseen.

Esityksessä ehdotetaan, että oppimisen tuen järjestelmää uudistettaisiin. Opiskeluvalmiuksia tukevat opinnot korvattaisiin oikeudella oppimisen tukeen, joka olisi matalan kynnyksen tukimuoto. Lisäksi opiskelijan oikeutta erityiseen tukeen uudistettaisiin vahvistamalla opiskelijan oikeutta erityisopetukseen.

1. Yleisiä huomioita esitysluonnoksesta

Kasvatus- ja koulutuslautakunta katsoo, että hallituksen esitys laiksi ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilusta on kannatettava. Ammatillisen koulutuksen rahoitusjärjestelmän uudistaminen vaatii vielä tiedon analysointia ja vaikuttavuuden tarkastelua. Lisäksi erityisen tuen tarpeessa olevien opiskelijoiden määrän kasvu ja moninaiset tuen tarpeet edellyttävät esitetyn rahoitusmallin uudelleen tarkastelua.

Opetus- ja kulttuuriministeriön seuranta oppivelvollisuuden laajentamisen toimeenpanosta vuosina 2021–2024 on vielä kesken. Ehdotukset muutoksista ammatillisen koulutuksen toiminnanohjaukseen, rahoitukseen ja oppimisen tuen järjestämiseen vaikuttavat merkittävästi tutkintokoulutukseen valmentavassa koulutuksessa (TUVA) ja ammatillisessa koulutuksessa opiskelevien nuorten ja aikuisten tulevaisuuteen. Kasvatus- ja koulutuslautakunta esittää, että esitetyistä muutoksista tulee tehdä laaja lapsivaikutusten arviointi niiden vaikutuksesta lapsiin ja nuoriin. Arvioinnissa tulee käsitellä positiivisten vaikutusten lisäksi myös riskejä lapsen edun toteutumiseksi esimerkiksi kuntataustaisten koulutuksen järjestäjien yhteiskuntavastuun toteuttamismahdollisuuksien osalta esitetyn kaltaisen rahoitusmallin tilanteessa.

Vuonna 2025 TE-palvelujen siirto kunnille, jossa työllisyyspalvelut, kunnan koulutuspalvelut sekä elinkeinopalvelut ovat saman järjestäjän vastuulla, tuo merkittävän yhteiskunnallisen vastuun kunnalle kohdenetuista ja paikallisten työmarkkinoiden tarpeisiin sopivista palveluista. Uudistuksessa huomioidaan palvelujen yhdenvertainen saatavuus. Myös kielellisten oikeuksien toteutuminen ja heikommassa työmarkkina-asemassa olevien palvelut tulee turvata.

2. Ammatillisen koulutuksen kokeilua koskevat säädösehdotukset

Laissa ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilusta, sen 1 §:ssä Lain tarkoitus, ehdotetaan säädettäväksi, että kokeilu toiminnanohjauksen kokeilusta toteutetaan ajalla 1.1.2026 - 31.12.2033. Kasvatus- ja koulutuslautakunta arvioi, että kokeiluun tulee valita lähtökohdiltaan erilaisia ja monialaisia koulutuksen järjestäjiä eri puolilta maata, jotta alueelliset erityispiirteet voidaan huomioida. Lisäksi kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että jatkossakin koulutuksen järjestäjien yhdenvertainen asema säilyy. Neuvottelut tulee tehdä läpinäkyvästi.

Neuvottelumenettelyyn tarvitaan täsmennystä erityisesti pääkaupunki-seudun näkökulmasta, sillä 6 §:ssä Toiminta-alue, todetaan, että koulutuksen järjestäjä vastaa kokeiluluvassa määrätyn toiminta-alueensa oppivelvollisten ja muiden ryhmien kouluttamisesta, mutta ei välttämättä kanna yksin tätä vastuuta. Esityksen perusteella jää kuitenkin epäselväksi, miten vastuunjako alueella käytännössä jaetaan.

Läpinäkyvyyden vaade koskee myös lakiesityksen 11 §:ää, jonka mukaan neuvottelujen lopullisen päätöksen voi tehdä viimesijaisesti opetus- ja kulttuuriministeriö. Näin meneteltäisiin, mikäli tavoitteita ei saada yhteensovitetuiksi ja muut erityiset syyt edellyttävät. Kasvatus- ja koulutuslautakunta korostaa, neuvottelun rakenne ja luonne tulee määritellä yhdenvertaiseksi ja keskustelevaksi. Neuvottelumenettely ei saa johtaa siihen, että koulutuksenjärjestäjän asiantuntemusta ei oteta huomioon.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää hyvänä 4 §:ssä esitettyä säädöstä Opetus- ja tutkintokielestä, jonka mukaan koulutuksen järjestäjä voisi järjestää koulutusta englannin kielellä ilman järjestämisluvan muutoksen hakemista opetus- ja kulttuuriministeriöltä.

Esityksessä esitetään vankilaopetuksen painokertoimen poistamista perusrahoituksesta osaksi harkinnanvaraista rahoitusta ja sen järjestämisen mahdollistamista kaikille kokeiluluvassa oleville koulutuksen järjestäjille. Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että vankilaopetusta uudistettaessa tulee jatkossakin huomioida kohderyhmän erityiset tarpeet ja oppimisympäristön reunaehdot. Tämä edellyttää myös koulutuksenjärjestäjältä erityisosaamista.

3. Rahoituksen uudistusta koskevat säädösehdotukset

Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että ammatillisen koulutuksen rahoitusjärjestelmää uudistettaisiin siten, että jatkossa valtion talousarvioon sisältyvä ammatillisen koulutuksen määräraha koostuisi toteumiin perustuvasta laskennallisesta perusrahoituksesta sekä harkinnanvaraisesta rahoituksesta. Rahoitusmallia yksinkertaistettaisiin ja ohjausvaikutusta parannettaisiin karsimalla merkittävästi painotus- ja korotustekijöitä ja niiden kertoimia, sekä keskittämällä jäljelle jäävät kustannusvaikutuksia tasaavat painotus- ja korotustekijät opiskelijavuosirahoitukseen.

Opiskelijavuosien osalta siirryttäisiin täysin toteumiin perustuvaan rahoitukseen. Esityksessä esitetään, että 26 § muutettaisiin siten, että järjestämisluvassa määrättäisiin jatkossa rahoituksen perusteena käytettävien opiskelijavuosien enimmäismäärästä. Enimmäismäärällä rajoitettaisiin ainoastaan jatkuvan oppimisen opiskelijavuosien määrää. Enimmäismäärä rajaisi rahoituksen luvassa määriteltyn tasoon. Opiskelijavuosien enimmäismäärä määriteltäisiin kaikissa ammatillisen kou-

lutuksen järjestämisluvissa ensikertaisesti 1.1.2026 alkaen. Ammatillisen koulutuksen kokeilussa mukana olevilla järjestäjillä enimmäismääristä sovittaisiin neuvottelujen yhteydessä. Kasvatus- ja koulutuslautakunnan mielestä enimmäismäärän määrittäminen on tarpeellista epätarkoituksenmukaisen kilpailun välttämiseksi.

Toteutuneita opiskelijavuosia painotettaisiin jatkossa tutkintorakenteeseen kuuluvien eri tutkintojen sekä tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen (TUVA) koulutuksen järjestämisellä. Lisäksi niitä painotettaisiin opiskelijan lähtötasolla, jota varten luotaisiin oma painotusker-toimensa.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 6 §:ssä tarkoitettuun tutkintorakenteeseen kuuluvat tutkinnot jaetaan kustannusryhmiin tutkinnon järjestämisestä aiheutuvien keskimääräisten kustannusten perusteella. Kysymyksessä on muutos, joka johtuu siitä, että jatkossa kertoimet vaikuttaisivat vain 50 prosenttiin suoritteista nykyisen 90 prosentin sijasta. Esityksessä kuitenkin sosiaali- ja terveysalan perustutkinto sekä kasvat- us- ja ohjausalan perustutkinto on jätetty kustannusryhmään 2, vaikka kyseisestä kustannusryhmästä on siirretty useampi tutkinto kustannusryhmään 3 (esimerkiksi hius- ja kauneudenhoitoalan perustutkinto ja ravintola- ja cateringalan perustutkinto). Esityksen mukaan kustannusryhmän 3 painokerroin pysyy olemassa olevana. Kasvatus- ja koulutuslautakunta on huolissaan erityisesti siitä, että pienentyneen painoker- toimen takia rahoitus ei riitä turvaamaan pääkaupunkiseudulle kriittisten kasvat- us- ja ohjausalan sekä sosiaali- ja terveysalan perustutkintojen koulutuksen järjestämistä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin esitettyjä painokertoimia tarkistetaan uudestaan. Nyt esitetyn mukaiset kertoimet vaikuttavat kyseisten tutkintojen järjes- tämismahdollisuuksiin, mikä hankaloittaa ennen kaikkea uutta ammatil- lista osaamista tarvitsevien henkilöiden kouluttautumismahdollisuuksia. Suurin osa ammatti- ja erikoisammattitutkinnoista on kustannusryh- mässä 1, jossa esitetty painokerroin on 0,41 kun se nykyisin on 0,78. Huolimatta siitä, että ammatti- ja erikoisammattitutkinnoista poistetaan tutkintotyypikerroin.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan näkemyksen mukaan yhteiskunta- vastuun kantaminen tulee huomioida rahoitusuudistuksessa, jotta var- mistetaan kuntataustaisten koulutuksenjärjestäjien rahoituksellinen asema. Kunnat kantavat yhteiskuntavastuuta myös heikot oppimisen edellytykset omaavien oppivelvollisten ja vailla toisen asteen tutkintoa olevien nuorten sekä heikossa työmarkkina- asemassa olevien aikuis- ten osaamisen kehittämisestä. Lähtötason huomioiminen painotusker- toimena nähdään hyvänä, mutta kasvatus- ja koulutuslautakunnalle jää

epäselväksi, miten lähtötaso määritellään, ja onko kyseinen painotuskerroin riittävä kattamaan yhteiskuntavastuun huomioimisen.

Myös oppivelvollisuuden korotuskertoimen poistaminen tulee kasvatus- ja koulutuslautakunnan näkemyksen mukaan korvata muulla tavalla. Helsingin kaupungilla on suuri vastuu tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen (TUVA) tarjonnasta ja järjestämisvelvollisuudesta. Oppivelvollisuuden laajentumisen myötä ammatillisessa ja TUVA-koulutuksessa opiskelee yhä enemmän opiskelijoita, joiden osalta tarvitaan erityisiä opetusta ja opintoja tukevia, pedagogisia ja opiskeluhoollisia toimia, seurannan ja valvonnan lisäksi.

Esityksessä oppimisen tuki korvaa opiskeluvalmiuksia tukevat opinnot (OPVA) ja samalla rahoituksesta poistuu OPVAn korotuskerroin. Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää eriarvoistavana rahoituksen vähentämisen varhaisen tuen ja ohjauksen järjestämisessä. Kasvatus- ja koulutuslautakunta näkee tämän uhkana opiskelijoiden oikeuksiin saada oppimisedellytystensä mukaista opetusta ja ohjausta. Ilman rahoitusta ei pystytä toteuttamaan kohderyhmän tarpeita vastaavaa opetuksen eriyttämistä, henkilökohtaista ohjausta ja työelämässä tapahtuvaa oppimisen tukea.

Hallituksen esityksessä esitetään erityisen tuen korotuskertoimen poistamista. Kasvatus- ja koulutuslautakunta katsoo, että tämän poistaminen vaikuttaa merkittävästi tuen järjestämiseen, eikä sitä tule poistaa ilman korvaavaa rahoitusta. Erityisen tuen piirissä opiskelee Stadin ammatti- ja aikuisopistossa tällä hetkellä 24,0 % opiskelijoista.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa Kuntaliiton ammatillisen koulutuksen Areena verkoston ehdotusta Kuntouttavan opetuksen mallia, jolla vastattaisiin opiskelijoiden erilaisiin ja kasautuneisiin oppimisen tuen tarpeisiin, jossa yhdistettäisiin kuntoutusta, sekä sopivia osia ammatillisesta koulutuksesta ja työpajatoiminnasta. Tämä malli tulee saattaa osaksi rahoitusta. Tässä kuitenkin on huolehdittava, että eri ministeriöiden alaisten toimintojen vastuujaot ja rajat ovat selvät.

Rahoituksen muutosehdotuksen myötä vain ilman aikaisempaa perusteen jälkeistä tutkintoa olevista saisi lisärahoitusta koko tutkinnoista kaikista tutkinnon osien osaamispisteiden saatavan rahoituksen päälle.

Kohdennettujen koulutuspalveluiden tarve, jotka nopeuttavat asiakkaiden työllistymisen polkua on kasvanut. Kasvatus- ja koulutuslautakunta esittää, että tutkinnon osia pienemmät opintokokonaisuudet tulee saada rahoituksen perusteeksi, koska osaamisen päivittäminen ei aina edellytä koko tutkinnon osan suorittamista. Toisaalta tutkinnon osien nykyistä hallittavampi koko ja laajuuden parempi vertailtavuus edistäisivät joustavuutta. Työllistymistä tukemaan ja työelämän tarpeita vas-

taamaan tarvitaan jatkossakin erilaisia vaihtoehtoja, myös lyhytkoulutuksia, joiden järjestämiseen rahoitusjärjestelmän tulee kannustaa tukeakseen TE-uudistuksen nopeamman työllistymisen tavoitetta.

Muutoksen myötä työllistymiseen ja jatko-opintoihin perustuvaa rahoitusta saisi vain ennen koulutusta ei-työllisinä olleista. Nykyisin myös ennestään työllisinä olleista opiskelijoista saa vaikuttavuusrahoitusta puolet ei työllisinä olleisiin nähden. Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tätä uudistusta työllisyyttä tukevana rahoituksellisena uudistuksena, mutta näkee, että tämä kaventaa alanvaihtajien ja osaamista täydentävien mahdollisuuksia. Tämä tulee koskemaan erityisesti ammatti- ja erikoisammattitutkintojen järjestämismahdollisuuksia rahoituksen heikentyessä. Nämä tutkinnot ovat olleet tehokas keino kasvattaa ammatitiosaamista ja syventää erikoisosaamista. Lisäksi on huomioitava, että ammatti- ja erikoisammattitutkinnot suoritetaan pääsääntöisesti oppisopimuksella, joka lisää yksilön työllistymismahdollisuuksia ja auttaa vähentämään työttömyyttä.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta näkee perustelluksi, että palautteiden painoarvo rahoituksessa laskee, koska sekä opiskelija- että työelämäpalautteiden kerääminen on ollut haastavaa. Kannatettavaa on myös se, että kysymysten määrää on vähennetty. Erityisesti työelämäpalautte on osoittautunut pääkaupunkiseudulla kuormittavaksi, koska työnantaja vastaa usean koulutuksen järjestäjän lähettämään kyselyyn.

Esityksessä esitetään, että kaupunkiraideliikenteen kuljettajan tehtäviin valmistava koulutus siirtyisi ammatilliseen tehtävään valmistavasta koulutuksesta 1.1.2026 osaksi kuljetusalan ammattitutkintoa. Kasvatus- ja koulutuslautakunnan näkemyksen mukaan tutkintokoulutuksen myötä tuleva rahoitusmalli ei riitä turvaamaan kaupunkiraideliikenteen koulutusta, kun ottaa huomioon kyseisen tutkinnon kustannusryhmän painokertoimen (0,83). Koulutus on erityisen kallis toteuttaa, sillä siihen tarvittavan kaluston vuokrauskustannukset ovat korkeat ja ajo-opetuksessa yksilöllisen ohjauksen tarve on suuri. Lisäksi osa opetuksesta joudutaan toteuttamaan öisin, jolloin raiteet/kiskot ovat vapaana opetusajokäyttöön ja opettajan palkkakustannukset ovat tällöin korkeat. Aiemmin koulutuskustannuksiin on saatu opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämää harkinnanvarasta rahoitusta erityisen kalliin koulutuksen järjestämiseksi. Koulutus on välttämätön pääkaupunkiseudun julkisen liikenteen toimivuuden varmistamiseksi. Tällä hetkellä Stadin ammatti- ja aikuisopistossa koulutetaan vuosittain raideliikenteen kuljettajia noin 170.

Muutosten siirtymäajaksi asetetaan rahoituksen ylä- ja alarajat. Kasvatus- ja koulutuslautakunta näkee tämän rahoituksen hallinnan kannalta toimivaksi esitykseksi.

Harkinnanvaraisella rahoituksella rahoitettaisiin jatkossa eduskunnan päättämät kohdennukset ja lisäykset, strategisen kehittämisen rahoitus, koulutuksen järjestämiskustannuksiin liittyvistä syistä ja muista välttämättömistä tarpeista aiheutuvat rahoituksen korotukset sekä edellisen varainhoitovuoden korjaukset ja oikaisut. Kasvatus- ja koulutuslautakunta näkemyksen mukaan on huolehdittava, että harkinnanvarainen rahoitus ei vaikuta perusrahoitukseen heikentävästi.

4. Oppimisen tukea ja erityistä tukea koskevat säädösehdotukset

Ammatillisessa koulutuksessa opiskelijat ovat taustoiltaan hyvin moninainen joukko. Erilaisia oppimisen tuen tarpeita opiskelijoilla on paljon ja erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden määrä on noussut vuosittain. Oppivelvollisuuden laajentuminen on osaltaan lisännyt tukea tarvitsevien opiskelijoiden määrää. Stadin ammatti- ja aikuisopistossa erityisen tuen suunnitelma on noin neljäsosalla opiskelijoista. Vieraskielisten opiskelijoiden osuus opiskelijoista on lähes puolet. Jo tällä hetkellä opiskelijoina on myös sellaisia henkilöitä, jotka tarvitsisivat vaativaa erityistä tukea, mutta he eivät ole päässeet tai halunneet erityisammattiopilaitokseen opiskelemaan.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää kannatettavana lakiehdotuksen 63 §:n säännöskohtaisia perusteluita, jossa määritellään, että oppimisen tukea tulisi olla opiskelijoille saatavissa riittävästi, oikea-aikaisesti ja laadultaan sellaisena, että se edistäisi opiskelijoiden osaamista, osaamisen osoittamista näytöissä, valmistumista, työllistymistä ja jatko-opintoihin siirtymistä sekä hyvinvointia. Lautakunta haluaa korostaa, että tuessa on huomioitava myös opiskelijan mahdollinen täsmätyökykyisyys. Perusteluissa kannatettavaa on myös se, että oppimisen tukea voidaan järjestää opiskelijoille monipuolisesti, joustavasti ja vaihtoehtoisia menetelmiä hyödyntäen. Ammatillinen koulutus vastaa työvoimatarpeeseen, joten oppimisen tukemisessa täytyy huomioida myös työ- ja urasuunnitelmat sekä mahdollinen täsmätyökykyisyys.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä oppimisen tuen jatkuvuutta koulutuspolun eri vaiheissa. Opiskelijan on tärkeää saada tarvitsemansa tuki koulutuspolkunsu eri vaiheissa ja oikea-aikaisesti. Jotta opiskelijan oppimisen tuen tarvetta voidaan arvioida ja suunnitella mahdollisimman varhaisessa vaiheessa, on tärkeää, että Perusopetuslain (628/1998) 17 §:n mukaisen peruskouluopetuksen päättyessä oppivelvollisen voimassa olevan erityisen tuen päätös siirtyy ammatilliseen koulutukseen. Jotta tiedon siirtyminen tapahtuu mahdollisimman sujuvasti, oikea-aikaisesti ja tietoturvallisesti, suosittaa kasvatus- ja koulutuslautakunta, että tiedonsiirto tapahtuisi tulevaisuudessa valtakunnallisesti KOSKI-palvelun kautta.

21.05.2024

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tärkeänä, että oppimisen tuki määritellään laajaksi kokonaisuudeksi, jonka muodostavat oppimisen tuki, erityisopetus, opinto-ohjaus ja hyvinvointia tukevat toimet. Lautakunta pitää tärkeänä ammatillisen koulutuksen esteettömyyttä ja saavutettavuutta, jolloin kaikissa opiskeluympäristöissä (myös työpaikoilla) ja opetuksessa huomioidaan erilaiset toimintarajoitteet ja esimerkiksi opiskelijoiden neuropsykiatriset piirteet.

Lakiesityksen 63 §:ssä Oikeus oppimisen tukeen on huomioitava, että opettajan sekä opetus- ja ohjaushenkilöstön lisäksi oppimisen tukea voi antaa opiskeluhuoltohenkilöstö. Pykälässä on tärkeää korostaa, että oppimisen tuen suunnittelussa ja antamisessa yhteistyö opetus- ja ohjaushenkilöstön sekä opiskeluhuollon kanssa on keskeistä. Riittävän oppimisen tuen tarjoaminen vaatii myös riittävästi resursseja, mikä on huomioitava rahoituksessa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta katsoo, että oppimisen tuessa tukiope- tus terminä on liian kapea-alainen, koska oppimisen tuki nähdään pal- jon laaja-alaisempana opetus-, ohjaus- ja opiskeluhuoltohenkilöstön yh- teistyössä järjestämänä toimintana. Kasvatus- ja koulutuslautakunta nostaa esille myös sen, että ammatillisessa koulutuksessa opiskelijalla ei ole aikaan sidottua takarajaa oppimiselle, vaan hänelle laaditaan henkilökohtainen osaamisen kehittämisen suunnitelma tarvittavan osaamisen hankkimiseksi.

Opiskeluvalmiuksia tukevat opinnot (OPVA-opinnot) ovat olleet Helsingin kaupungin ammatillisessa koulutuksessa erittäin tärkeä tukimuoto opiskelijoille. Kouluterveyskyselyn mukaan (v. 2023) lähes puolet Stadin ammatti- ja aikuisopiston opiskelijoista kokee vaikeuksia oppimis- taidoissa. OPVA-opinnoilla on pystytty vastaamaan monenlaisiin tuen tarpeisiin ja antamaan valmentavaa tukea monipuolisesti ja vahvemmin kuin tutkintokoulutuksen osana olisi mahdollista. Rahoitus on mahdol- listanut uudelleenlaisille kohderyhmille pääsyn ammatilliseen koulutuk- seen. Esimerkiksi kielitaitotasovaatimusta on voitu madaltaa, kun suo- men kielen opetusta on voitu tarjota runsaasti ammatillisen opetuksen rinnalla.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta katsoo, että lakiesityksessä kuvattu ero oppimisen tuen ja erityisen tuen välillä on liukuva ja opiskelijan on saatava tarvitsemaansa tukea joustavasti ja oikea-aikaisesti ilman tarpeettomia viivytyksiä. Esimerkiksi lakiesityksen pykälän 64 vaade to- dennetuista oppimisvaikeuksista voi viivästyttää tuen saamista, sillä oppimisvaikeuksien todentaminen voi olla vaikeaa saada ja on aikaa vievä prosessi. Kasvatus- ja koulutuslautakunnan mielestä lakiesityk- sessä jää epäselväksi, miten erityisopettajan antama erityisopetus ero- aa oppimisen tukea ja erityistä tukea annettaessa. Lakiesitys jättää

myös epäselväksi, tapahtuuko tuen saamisessa esimerkiksi laadullista ja määrällistä eroa siirryttäessä oppimisen tuesta erityiseen tukeen.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta pitää tarkoituksenmukaisena, että päätös opiskelijalle annettavasta erityisestä tuesta tehdään vain sellaisessa tilanteessa, jossa ammatillisessa perustutkinnossa opiskelijan osaamista mukautetaan tai ammattitaitovaatimuksista tai osaamistavoitteista poiketaan. Muussa tilanteessa opiskelija saisi tarvitsemaansa oppimisen tukea joustavasti opetus-, ohjaus- ja opiskeluhuoltohenkilöstöltä tarveperusteisesti.

5. Tilauskoulutusta koskevat säädösehdotukset

Kasvatus- ja koulutuslautakunta kannattaa laki ammatillisesta koulutuksesta 33 §:n muuttamista esitetyn mukaisesti. Esitys selkeyttää koulutuksen järjestäjälle tilauskoulutukseen liittyviä edellytyksiä ja turvaa tilauskoulutukseen osallistuvan oikeuksia.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Heidi Vesa, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 27384
heidi.vesa(a)hel.fi
Sari Slöör, apulaisrehtori, puhelin: 310 64093
sari.sloor(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 6.5.2024, saate, lausuntopalvelu
- 2 Lausuntopyyntö 6.5.2024 saate, lausuntopalvelu, sv
- 3 Lausuntopyyntö 6.5.2024, liite, luonnos
- 4 Lausuntopyyntö 6.5.2024, liite, pykäläluonnokset, sv

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginhallitus on pyytänyt kasvatus- ja koulutuslautakunnalta lausuntoa koskien hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilusta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi 22.5.2024 mennessä. Asian kiireellisyyden vuoksi asia on päätettävä tässä kokouksessa ja lautakunta tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta heti.

21.05.2024

Asia/11

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Heidi Vesa, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 27384
heidi.vesa(a)hel.fi
Sari Slöör, apulaisrehtori, puhelin: 310 64093
sari.sloor(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Lausuntopyyntö 6.5.2024, saate, lausuntopalvelu
- 2 Lausuntopyyntö 6.5.2024 saate, lausuntopalvelu, sv
- 3 Lausuntopyyntö 6.5.2024, liite, luonnos
- 4 Lausuntopyyntö 6.5.2024, liite, pykäläluonnokset, sv

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

§ 124

Päiväkoti Marjalan lakkauttamista koskeva oikaisuvaatimus

HEL 2024-000039 T 05 01 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti panna asian pöydälle.

Käsittely

Pöydällepanoehdotus:

Mari Holopainen: Pyydän asian pöydälle.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti yksimielisesti Mari Holopaisen ehdotuksesta panna asian pöydälle.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Kati Laaksonen, yksikön päällikkö, puhelin: 310 27051
kati.laaksonen(a)hel.fi

Sirpa Juuri, Varhaiskasvatuksen aluepäällikkö, puhelin: 310 43226
sirpa.juuri(a)hel.fi

Maija Saali, Erityissuunnittelija, puhelin: 310 34058
maija.saali(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kasvatus- ja koulutuslautakunnan päätös päiväkotien Marjalan lakkauttamisesta
- 2 Oikaisuvaatimus, 22.4.2024
- 3 Oikaisuvaatimus, 22.4.2024, liite, kuntotutkimus
- 4 Oikaisuvaatimus, 22.4.2024, liite, rakennustapaselostus liitteineen
- 5 Oikaisuvaatimus, 22.4.2024, liite, tutkimusselostus
- 6 Päiväkoti Marjala_Tutkimusten ja korjausten yhteenveto 09012024

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää hylätä oikaisuvaatimuksen päiväkotien Marjalan lakkauttamista koskevasta päätöksestä, jonka kasvatus- ja koulutuslautakunta on tehnyt 26.3.2024. Oikaisuvaatimuksessa esitetyt perusteet eivät anna aiheutta päätöksen muuttamiseen. Kasvatus- ja koulutuslautakunta viittaa perusteluinaan esittelijän esittämiin seikkoihin.

Esittelijän perustelut

Kasvatus- ja koulutuslautakunta on 26.3.2024 päättänyt Kumpulassa sijaitsevan päiväkotitoiminnan lakkauttamisesta 1.8.2024 alkaen. (Liite 1)

*****

on tehnyt päätöksestä 22.4.2024 Helsingin kaupungin kirjaamoon saapuneen oikaisuvaatimuksen, jossa hän vaatii päätöksen kumoamista ja Marjalan päiväkotitilojen remontoimista. Oikaisuvaatimuksen tekijät haluavat, että remontin jälkeen lapsille ja henkilökunnalle annetaan mahdollisuus palata päiväkoti Marjalaan.

Oikaisuvaatimuksen tekijöiden perustelut ilmenevät tarkemmin oikaisuvaatimuksesta ja sen liitteistä. (Liitteet 2-5)

Oikaisuvaatimus on tehty määräajassa ja oikealle toimielimelle.

Kuntalain 134 §:n 1 momentin nojalla kunnanhallituksen, lautakunnan ja valiokunnan, niiden jaoston sekä niiden alaisen viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Kuntalain 137 §:n mukaan oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Hallintosäännön 15 luvun 1 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan ellei toisin ole määrätty, kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää suomenkielisen päiväkodin, koulun tai oppilaitoksen perustamisesta tai lakkauttamisesta sekä ruotsinkielisen jaoston ehdotuksesta ruotsinkielisen päiväkodin, koulun tai oppilaitoksen perustamisesta tai lakkauttamisesta.

Oikaisuvaatimuksessa esitetyt väitteet

1. Alueellisen tilanteen väärä tulkinta

Oikaisuvaatimuksen mukaan kasvatus- ja koulutuslautakunta perusteli päätöstään alueellisella paikatilanteen väljyydellä, jota ei kuitenkaan voida nähdä tämänhetkisistä tilastotiedoista. Todellisuudessa alueella ei ole riittävästi vapaita paikkoja, vaan mahdollisesti jopa 30 lasta Vanhankaupungin peruspiiristä näyttää jäävän syksyllä ilman toivomaansa päiväkotipaikkaa lähialueelta.

Esittelijä toteaa, että Helsingin kaupungin kasvatuksen ja koulutuksen toimiala käyttää palvelutarpeen ennakkoimisessa ja määrittelyssä Helsingin kaupungin tietopalveluiden tuottamaa väestöennustetta. Väestöennusteen mukaan keskisellä suurpiirillä tulee olemaan riittävästi palvelutiloja verrattuna väestönkasvuun. Tällä hetkellä keskisen

suurpiirin palveluverkko pystyy vastaamaan myös muiden hakijoiden tarpeisiin.

Väestöennusteiden mukaan Kumpulan alue alkaa hiljalleen kasvamaan vuodesta 2028 eteenpäin, kun Kumpulanmäen alueen rakentuminen käynnistyy. Ennusteiden mukaan Kumpulan alue tulee kasvamaan vuoteen 2033 asti, jonka jälkeen alueen varhaiskasvatuksen palvelutarve alkaa myös hiljalleen laskemaan. Päiväkoti Marjalan tiloista luopumisesta huolimatta alueella pystytään tarjoamaan lähipalvelua yli 90 % alueen 1–6-vuotiaista lapsista koko ennustekauden ajan. Vanhankaupungin alueen varhaiskasvatuksen osallistumisaste oli vuonna 2022 noin 79 %.

Lapsille, joilla on varhaiskasvatuspaikka Marjalan päiväkodissa, on osoitettu uusi paikka joko perheen ensimmäisen tai toisen toiveen mukaisesta päiväkodista tai muusta lähialueen päiväkodista. Osalla muista Vanhankaupungin peruspiirin alueella asuvista lapsista sijoittaminen on vielä kesken. Todennäköisesti kaikki tulevat saamaan varhaiskasvatuspaikan joko Vanhankaupungin peruspiiristä tai muulta lähialueelta.

2. Epäselvät ja virheelliset tiedot remontin tarpeesta ja kustannuksista

Oikaisuvaatimuksen mukaan esitetyt kustannusarviot perustuvat virheellisiin tulkintoihin ja vääriin hinta-arvioihin. Vaihtoehtoisia ja edullisempia remonttivaihtoehtoja ei ole asianmukaisesti tarkasteltu. Päätöksen pohjana oleva kustannusarvio remontista on 300 000 - 400 000 € sijaan todellisuudessa vain neljäsosa tuosta, noin 100 000 €.

Esittelijä toteaa, että kaupunkiympäristön toimialan ympäristöpalvelut valvoo terveydensuojeluviranomaisena, että muun muassa asunnot, päiväkodit, koulut, palvelutalot ja muut vastaavat oleskelutilat, liikuntatilat sekä uimahallit eivät aiheuta terveydensuojelulain ja -asetuksen tarkoittamaa terveysthainta.

Ympäristöpalvelut tekevät kaupungin palvelutiloissa käyttöönottotarkastuksia rakennushankkeen valmistuttua, oman valvontasuunnitelman mukaisia tarkastuskäyntejä sekä ongelmakohteiden pyynnöstä neuvonta- ja tarkastuskäyntejä. Tarkastukset tehdään yhdessä kiinteistön omistajan ja tilan käyttäjien edustajan kanssa. Jos terveysthainta todetaan, kehoitetaan haitan aiheuttajaa (yleensä kiinteistön omistaja) ryhtymään toimiin haitan poistamiseksi.

Helsingin kaupungin terveydensuojeluviranomainen on tehnyt terveydensuojelulain mukaisen tarkastuksen päiväkotitiloihin 12.5.2023. Päiväkoti Marjalan tiloihin tehdyssä tutkimusraportissa toimenpide ehdotuksena on, että päiväkodin ilmanvaihtojärjestelmä tulisi muuttaa koneelliseksi lämmöntalteenotolla varustetuksi tulo- ja pois-

toilmanvaihtojärjestelmäksi, koska päiväkodin painovoimainen ilmanvaihto ei ole käytön edellyttämällä tasolla. Tarkastuskertomuksessa todetaan, että tiedot korjaavista toimenpiteistä tulee toimittaa terveydensuojeluviranomaisille 31.8.2024 mennessä.

Tarkastuksen jälkeen kaupunkiympäristötoimialan viranhaltijat olivat keskustelleet ympäristönsuojeluviranomaisen kanssa siitä, voidaanko päiväkotit Marjalan tiloissa toimia vielä kevään 2024 ajan ilman korjauksia toimenpiteitä ja lupa tähän oli saatu, kunhan tiloissa huolehditaan ikkunatuuleuksesta. Terveysuojeluviranomaisen mukaan päiväkodin tiloihin tulee järjestää asianmukainen ilmanvaihto syksyyn 2024 mennessä. Vaihtoehtoisesti toiminta tulee siirtää tiloista pois.

Kaupunkiympäristön toimiala oli selvittänyt päiväkotit Marjalan tiloihin tarvittavien remonttien laajuuksia ja kustannuksia. Kustannusarvio korjaukselle on 300 000–400 000 euroa ja korjausten kesto on n. 2–3 kuukautta. (Liite 6)

Lakkautukseen liittyvät tiedot on kerrottu ja toimitettu huoltajille osana prosessia. Raportit ovat olleet julkisesti saatavilla ja ne toimitettu huoltajille pyydettyä.

3. Lapsen edun laiminlyöminen

Oikaisuvaatimuksen mukaan päätöksessä ei ensisijaisesti oteta huomioon lasten etua. Marjalan kodinomainen ympäristö ja vakaat suhteet henkilökunnan ja muiden lasten kanssa ovat olennaisia lasten turvallisen kasvun ja kehityksen kannalta. Lakkauttamispäätös johtaa yhtenäisen opinpolun katkeamiseen.

Esittelijä toteaa, että varhaiskasvatuslain 4 §:n mukaan varhaiskasvatusta suunniteltaessa, järjestettäessä tai tuotettaessa ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu.

Varhaiskasvatuslain 10 §:n mukaan varhaiskasvatusympäristön on oltava kehittävä, oppimista edistävä sekä terveellinen ja turvallinen lapsen ikä, kehitys ja muut edellytykset huomioon ottaen. Toimitilojen ja toimintavälineiden on oltava terveellisiä, turvallisia ja asianmukaisia, ja niissä on huomioitava esteettömyys.

Terveysuojelulain 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on väestön ja yksilön terveyden ylläpitäminen ja edistäminen sekä ennalta ehkäistä, vähentää ja poistaa sellaisia elinympäristössä esiintyviä tekijöitä, jotka voivat aiheuttaa terveyshaittaa (terveysuojelu).

Edellä mainitut lakien edellyttämät vaatimukset eivät toteudu päiväkotit Marjalan tiloissa.

Lapsen oikeus on saada terveelliset ja turvalliset tilat, jossa on erilaisia mahdollisuuksia liikkumiseen, leikkimiseen, tutkimiseen ja taiteiluun sekä ulkoiluun ja retkeilyyn. Nämä toteutuvat lapsen edun mukaisesti uusissa päiväkotitiloissa.

Muutoksen myötä päiväkotitoiminta Marjalan lapsille voidaan tarjota lähialueelta terveelliset ja turvalliset päiväkotitilat. Perheet voivat hakea siirtoa alueen muihin päiväkoteihin. Päiväkoti Marjalan huoltajia on palveluohjattu ja pyydetty jättämään ensisijaisesti toiveidensa mukainen siirtohakemus 28.3.2024 mennessä. Perheille on kerrottu, että perheet voivat asettaa itse 3 mieluisinta toivetta siitä, mihin toivovat siirtyvänsä Marjalan sulkeutuessa. Toiminnan muutoksessa huomioidaan lasten kaverisuhteet ja tutun henkilöstön jatkuvuuden mahdollisuuksien mukaan. Perheiden hoitopaikkatoiveet otetaan huomioon.

Päiväkoti Marjalan lapsille mahdollistetaan siirtyminen päiväkotitoimintaan Violanpuistoon. Tämä ei tarkoita, että perheitä siirrettäisiin automaattisesti päiväkotitoimintaan Violanpuistoon. Päiväkoti Violanpuisto on vaihtoehto perheille siltä varalta, että siirtohakemuksen toiveita ei voida toteuttaa heti elokuun alkaessa. Muutoksessa huomioidaan hyvä siirtymä uuteen päiväkotiryhmään yhdessä huoltajien ja henkilöstön kanssa. Mahdollisuuksien mukaan lasten kaverisuhteet tullaan huomioimaan ryhmänmuodostamisissa.

Palveluverkkolinjausten mukaan palveluverkkosuunnittelussa varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen palveluja ja palvelutarvetta tarkastellaan ko. suurpiirittain yhdessä siten, että lapsen opinpolku varhaiskasvatuksesta perusopetukseen on sujuva ja että lähipäiväkoti- ja lähikouluperiaate toteutuvat mahdollisimman hyvin. Varhaiskasvatusta ja esi- ja perusopetusta tarkastellaan lapsen saamana palveluketjuna. Siksi varhaiskasvatuksen ja esi- ja perusopetuksen palveluja ja palveluverkkoa tarkastellaan aina yhdessä kokonaisuutena yhteisellä alueella. Päiväkoti Marjalassa ei järjestetä esiopetusta. Marjalasta lapset siirtyvät esiopetukseen kotiosoitteensa mukaisesti, esiopetuspaikka osoitetaan lapsen kotiosoitteen mukaiselta esiopetuksen oppilaaksiottoalueelta. Esiopetusta antava päiväkotitoiminta ja kotiosoitteen mukainen lähikoulu tekevät tiivistä yhteistyötä.

4. Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien epääminen

Oikaisuvaatimuksen mukaan vanhemmille ja henkilökunnalle ei annettu mahdollisuutta osallistua päätöksentekoon asianmukaisesti. Infotilaisuudet eivät tarjonneet riittävästi tietoa eikä asianosaisille annettu mahdollisuutta vaikuttaa päätökseen.

Esittelijä toteaa, että kuntalain 22 §:n mukaan kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan.

Päiväkoti Marjalassa on pidetty huoltajien tilaisuus 25.1.24, jossa huoltajia on kuultu ja asiasta on keskusteltu. Huoltajatilaisuudessa paikan päällä on ollut palveluohjaaja varhaiskasvatuksen asiakasohjauksen puolelta ja päiväkodin johtaja. Huoltajille on toimitettu tilaisuuden materiaalit kirjallisesti.

Päiväkoti Marjalan lakkautusta on valmisteltu päiväkodin johtajan kanssa ja käsitelty alueen esimieskokouksessa. Lakkautusta on käsitelty yhteistoimintaperiaatteiden mukaisesti henkilöstön kanssa 23.1.2024 ja heidän toiveensa jatkon osalta otetaan huomioon. Päiväkoti Koivikossa ja Nurmikossa lakkautusta on käsitelty 29.1.2024 varhaiskasvatustyöryhmien työpaikkakokouksessa.

Kuntalaiset ovat tilaisuuden jälkeen pystyneet jatkamaan keskustelua kaupungin asianomaisten viranomaisten kanssa, ja kasvatuksen ja koulutuksen toimialan henkilöstö on pyrkinyt vastaamaan kaikkiin heille osoitettuihin kysymyksiin. Kuntalaisille on vastattu henkilökohtaisesti ja ryhminä eri asiantuntijoiden taholta.

5. Tiedonannon ja viestinnän puutteet

Oikaisuvaatimuksen mukaan viranomaisten tiedonanto ja viestintä eivät olleet riittäviä tai suunnattu ajoissa asianosaisille. Asiakirjojen saatavuus oli puutteellista, mikä esti asianosaisia valmistautumasta päätöksentekoon asianmukaisesti.

Esittelijä toteaa, että kuntalain 29 §:n mukaan kunnan toiminnasta on tiedotettava asukkaille, palvelujen käyttäjille, järjestöille ja muille yhteisöille. Kunnan tulee antaa riittävästi tietoja kunnan järjestämistä palveluista, taloudesta, kunnassa valmistelussa olevista asioista, niitä koskevista suunnitelmista, asioiden käsittelystä, tehdyistä päätöksistä ja päätösten vaikutuksista. Kunnan on tiedotettava, millä tavoin päätösten valmisteluun voi osallistua ja vaikuttaa.

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 20 §:n mukaan viranomaisen on tiedotettava toiminnastaan ja palveluistaan sekä yksilöiden ja yhteisöjen oikeuksista ja velvollisuuksista toimialaansa liittyvissä asioissa.

Kaikkiin kuntalaisten kysymyksiin on vastattu. Kysymyksiä on ohjattu myös henkilöille, joilla asiaan liittyvä paras tietämys, esim. paikan hakemiseen liittyvät kysymykset palveluohjaukseen tai henkilöstöön liittyvissä kysymyksissä päiväkodin johtajalle. Kysymyksiä on tullut eri henkilöille, joihin on vastattu puhelimitse, sähköpostitse ja päiväkodin johtajan toimesta päiväkodissa paikan päällä. Päiväkodinjohtaja on aktiivisesti selvittänyt vastauksia myös myöhemmin tulleisiin kysymyksiin.

Kuntalaisille on toimitettu asianmukaiset päätökseen liittyvät asiakirjat ja tietopyyntöihin on vastattu.

Päiväkoti Marjalan kuntotutkimukset ovat viety Talotiedot järjestelmään, josta ne ovat kaikkien luettavissa. Helsingin kaupungin terveydensuojeluviranomainen on lähettänyt päiväkotia Marjalan tarkastuskertomuksen 15.2.2024 sitä pyytäneille kuntalaisille. Myös päätöksentekijöille on toimitettu samat asiakirjat.

Huoltajille on koottu 12 sivuinen kooste päiväkotia Marjalaan liittyvistä kysymyksistä ja vastauksista. Kooste on toimitettu huoltajille sekä lautakunnan jäsenille 25.3.

6. Harkintavallan väärinkäyttö

Oikaisuvaatimuksen mukaan päätöksentekoprosessissa ei noudatettu asianmukaisesti lakia, hallinnollisia periaatteita eikä viranomaisten omaa ohjeistusta.

Esittelijä toteaa, että päiväkotia Marjalan lakkauttamista koskevassa päätöksenteossa on noudatettu asiaa koskevia lakeja, hallinnollisia periaatteita sekä toimialan omia käytäntöjä.

Kaupunki varhaiskasvatustoiminnan järjestäjänä on varhaiskasvatuslain ja terveydensuojelulain edellyttämällä tavalla ryhtynyt toimenpiteisiin taatakseen päiväkodin lapsille terveelliset ja turvalliset tilat. Se on ottanut toimenpiteitä suunnitellessaan huomioon lapsen edun kuten varhaiskasvatuslaki edellyttää.

Kaupunki on varannut kuntalain mukaisesti palvelujen käyttäjille oikeuden osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan ja se on viestinyt ja antanut tietoja suunnitelmista.

Asian valmistelussa on kohdeltu hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytetty toimivaltaa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin sekä muutoinkin noudatettu hallinnon oikeusperiaatteita.

Lopuksi

Oikaisuvaatimuksessa esitetyt perusteet eivät anna aihetta päätöksen muuttamiseen. Päätös on tehty kasvatus- ja koulutuslautakunnan toimivallan puitteissa ja voimassa olevien säännösten ja määräysten mukaisesti ja se on muutenkin lainmukainen. Oikaisuvaatimuksen tekijät eivät ole esittäneet sellaisia seikkoja, jotka osoittaisivat, että kasvatus- ja koulutuslautakunta olisi käyttänyt harkintavaltaansa muuhun kuin mihin se tässä asiassa on ollut käytettävissä.

Esittelijä esittää edellä lausuttuun viitaten, että oikaisuvaatimus hylätään.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Kati Laaksonen, yksikön päällikkö, puhelin: 310 27051
kati.laaksonen(a)hel.fi
Sirpa Juuri, Varhaiskasvatuksen aluepäällikkö, puhelin: 310 43226
sirpa.juuri(a)hel.fi
Maija Saali, Erityissuunnittelija, puhelin: 310 34058
maija.saali(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kasvatus- ja koulutuslautakunnan päätös päiväkotitoiminnan lakkauttamisesta
- 2 Oikaisuvaatimus, 22.4.2024
- 3 Oikaisuvaatimus, 22.4.2024, liite, kuntotutkimus
- 4 Oikaisuvaatimus, 22.4.2024, liite, rakennustapaselostus liitteineen
- 5 Oikaisuvaatimus, 22.4.2024, liite, tutkimusselostus
- 6 Päiväkotitoiminnan lakkauttamisen ja korjausten yhteenveto 09012024

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Otteensaajat

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Liite 6

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Päätöshistoria

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 26.03.2024 § 62

HEL 2024-000039 T 05 01 00

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti hyväksyä Kumpulassa sijaitsevan päiväkotin Marjalan toiminnan lakkauttamisen 1.8.2024 alkaen.

Lautakunta edellyttää, että perheille taataan varhaiskasvatuspaikat keskiseltä alueelta siten, että perheiden sujuva arki otetaan huomioon.

Käsittely

26.03.2024 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Miia Kemppi: Esittelijän perustelut/Taustaa palvelutiloista kohtaan lisätään seuraaviin kohtiin, Viidennen kappaleen ensimmäisen lauseen eteen jäljempänä esitetyt tarkennukset (Vanhankaupungin peruspiirin palveluverkon kattavuus ja alueen vapaiden tilapaikkojen määrä mahdollistaa päiväkotin Marjalasta luopumisen syksyllä 2024): Päiväkoti Marjalan tilat tarvitsevat mittavaa IV-remonttia, jotta päiväkotitoiminta voisi jatkaa Limingantie 78 kiinteistössä. Vanhankaupungin alueen varhaiskasvatuksen palveluverkon suunnitelmassa päiväkotin Marjalan toiminta on suunniteltu siirrettäväksi Koskelan F-talon hankkeen yhteyteen vuonna 2028. Päiväkoti Marjalan tiloja ei ole kannattavaa remontoida vain muutamaksi vuodeksi.

Lapsivaikutusten arviointi ja muutoksen valmistelu kohtaan lisätään seuraaviin kohtiin, Ensimmäinen kappale ja kahden ensimmäisen lauseen jälkeen seuraavan tarkennuksen (Muutoksen myötä päiväkotin Marjalan lapsille voidaan tarjota lähialueelta terveelliset ja turvalliset päiväkotitilat. Perheet voivat hakea siirtoa alueen muihin päiväkoteihin): Päiväkoti Marjalan huoltajia on palveluohjattu ja pyydetty jättämään ensisijaisesti toiveidensa mukainen siirtohakemus 28.3.2024 mennessä. Perheille on kerrottu, että perheet voivat asettaa itse 3 mieluisinta toivetta siitä, mihin toivovat siirtyvänsä Marjalan sulkeutuessa. Toiminnan muutoksessa huomioidaan lasten kaverisuhteet ja tutun henkilöstön jatkuvuus mahdollisuuksien mukaan. Perheiden hoitopaikkatoiveet otetaan huomioon.

Lisäksi toisen kappaleen ensimmäisen lauseen perään tarkennus (Päiväkoti Marjalan lapsille mahdollistetaan siirtyminen päiväkotin Violanpuistoon): Tämä ei tarkoita, että perheitä siirrettäisiin automaattisesti päiväkotin Violanpuistoon. Päiväkoti Violanpuisto on vaihtoehto perheille siltä varalta, että siirtohakemuksen toiveita ei voida toteuttaa heti elokuun alkaessa.

Vastaehdotus:

Sini Korpinen: Lisätään toinen kappale:

"Lautakunta edellyttää, että perheille taataan varhaiskasvatuspaikat keskiseltä alueelta siten, että perheiden sujuva arki otetaan huomioon."

21.05.2024

Kannattaja: Mirita Saxberg

Kasvatus- ja koulutuslautakunta hyväksyi Sini Korpisen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Hylkäysehdotus:

Petra Malin: Lautakunta päättää hylätä lakkautusesityksen ja esittää, että PK Marjalan tiloihin tehdään sen vuoteen 2028 saakka käytössä pitämiseksi vaadittavat ilmastointityöt.

Perustelut: Kaupungin toiminnan tulee olla perheiden kannalta ennakoitavaa ja kohtuullista. Perheet eivät ole voineet Marjalaan paikkaa hakiessaan varautua muutoksiin ja varhaiskasvatuspaikka tulee pystyä tarjoamaan lähialueelta. Alueen palkkatilanteen turvaamiseksi tulee päiväkotia Marjala säilyttää käytössä vähintään siihen asti kunnes alueen uudet päiväkotipaikat valmistuvat vuonna 2028.

Kannattaja: Mari Holopainen

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lautakunta päättää hylätä lakkautusesityksen ja esittää, että PK Marjalan tiloihin tehdään sen vuoteen 2028 saakka käytössä pitämiseksi vaadittavat ilmastointityöt. Perustelut: Kaupungin toiminnan tulee olla perheiden kannalta ennakoitavaa ja kohtuullista. Perheet eivät ole voineet Marjalaan paikkaa hakiessaan varautua muutoksiin ja varhaiskasvatuspaikka tulee pystyä tarjoamaan lähialueelta. Alueen palkkatilanteen turvaamiseksi tulee päiväkotia Marjala säilyttää käytössä vähintään siihen asti kunnes alueen uudet päiväkotipaikat valmistuvat vuonna 2028.

Jaa-äännet: 7

Ted Apter, Veli-Pekka Dufva, Nora Grotenfelt, Sini Korpinen, Johanna Laisaari, Markku Rantahalvari, Mirita Saxberg

Ei-äännet: 6

Jussi Chydenius, Mari Holopainen, Pia Kopra, Petra Malin, Sami Säynevirta, Ozan Yanar

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Äänestyksessä kasvatus- ja koulutuslautakunta hylkäsi Petra Malinin hylkäysehdotuksen äänin 7-6.

21.05.2024

Asia/12

27.02.2024 Pöydälle

Esittelijä

varhaiskasvatusjohtaja
Miia Kemppe

Lisätiedot

Sirpa Juuri, Varhaiskasvatuksen aluepäällikkö, puhelin: 09 310 43226
sirpa.juuri(a)hel.fi
Maija Saali, erityissuunnittelija, puhelin: 09 310 34058
maija.saali(a)hel.fi

21.05.2024

Asia/13

§ 125

Oikaisuvaatimus, virkasuhteen täyttäminen, Sibelius-lukio, päätoiminen tuntiopettaja

HEL 2024-002107 T 01 01 01 01

Päätös

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päätti kuntalain 134 §:n nojalla hylätä

*****

oikaisuvaatimuksen, jonka hän on tehnyt lukiokoulutuksen päällikön 13.3.2024 tekemästä päätöksestä, koska oikaisuvaatimuksessa esitetyt perusteet eivät anna aihetta päätöksen muuttamiseen. Kasvatus- ja koulutuslautakunta viittaa perusteluinaan esittelijän esittämiin seikkoihin

Esittelijä

lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja
Harri Korhonen

Lisätiedot

Emmi Väisänen, HR-juristi, puhelin: 310 32391
emmi.vaisanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus
- 2 Lukiokoulutuksen päällikön lausunto
- 3 Lukiokoulutuksen päällikön päätös
- 4 Hakuilmoitus
- 5 Hakemukset
- 6 Rehtorin lausunto

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Asianosainen

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 4
Liite 5

21.05.2024

Asia/13

Liite 6

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

*****

on tehnyt 3.4.2024 Helsingin kaupungin kirjaamoon saapuneen oikaisuvaatimuksen lukiokoulutuksen päällikön 13.3.2024 tekemästä päätöksestä, jolla lukiokoulutuksen päällikkö on ottanut Sibelius-lukioon kuvataiteen päätoimisen tuntiopettajan virkasuhteeseen taiteen maisteri

*****

Lisäksi oikaisuvaatimuksen tekijä on jättänyt asiassa oikaisuvaatimuksen täydennyksen 3.5.2024.

Lukiokoulutuksen päällikkö on antanut asiassa lausunnon.

Kuntalain 134 §:n 1 momentin nojalla kunnanhallituksen, lautakunnan ja valiokunnan, niiden jaoston sekä niiden alaisen viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Kuntalain 137 §:n mukaan oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimus on tehty määräajassa ja oikealle toimielimelle.

Hallintosäännön 14 luvun 1 §:n 2 mom. 5 kohdan mukaan, ellei toisin ole määrätty toimialajohtaja ottaa palvelukseen toimialan viranhaltijat ja työntekijät. Toimialajohtajan henkilöstöasioiden delegeoineista 5.3.2024 tekemään päätökseen perustuen tuntiopettajat toistaiseksi voimassa olevaan virkasuhteeseen ottaa lukiokoulutuksen päällikkö.

Hakuprosessista

Sibelius-lukioon sijoitettu kuvataiteen päätoimisen tuntiopettajan virkasuhde on ollut julkisesti haettavana Helsingin kaupungin rekrytointijärjestelmässä 8.1.–30.1.2024.

Virkaa haki hakuajan kuluessa 78 henkilöä, joista 74 täytti opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen mukaiset kelpoisuusvaatimukset.

Hakuilmoituksessa haettiin muodolliset kelpoisuusvaatimukset täyttävää päätoimista tuntiopettajaa (kuvataide). Eduksi luettiin kokemuksen lukion kuvataiteen opetuksesta ja lukiodiplomien ohjaamisesta ja arvioinnista. Lisäksi eduksi luettiin myös kokemus monitaiteellisesta toiminnasta.

Lukiokoulutuksen päällikön tekemän päätöksen ja lausunnon mukaan videohaastatteluun kutsuttiin hakemusten perusteella 12 hakijaa, mm. oikaisuvaatimuksen tekijä. Videohaastatteluun valittiin hakijat heidän lukiokokemuksensa ja hakemuksessa esitetyn osaamisen perusteella. Videohaastattelun perusteella yksilöhaastatteluun kutsuttiin neljä hakijaa, mm. oikaisuvaatimuksen tekijä. Yksilöhaastatteluun kutsuttiin ne hakijat, jotka videohaastattelussa nostivat esille sellaista omaa osaamista ja Sibeliuksen lukiossa toimimiseen liittyviä

tavoitteita, jotka edesauttavat opiskelijoiden ja työyhteisön toiminnan kehittymistä ja hyvinvointia. Haastattelussa jokaiselle hakijalle annettiin mahdollisuus esitellä omaa osaamistaan sekä kahden annetun tehtävän kautta konkretisoida oman osaamisensa toteuttamista musiikin ja tanssin erityistehtävälukiossa.

Oikaisuvaatimuksesta

Oikaisuvaatimuksessa halutaan lukiokoulutuksen päällikön päätös kumottavaksi, koska päätös on oikaisuvaatimuksen mukaan lainvastainen, eikä se ole tarkoituksenmukainen. Lisäksi oikaisuvaatimuksessa vaaditaan tehtäväksi valittavan oikaisuvaatimuksen tekijä ansioituneempana hakijana. Oikaisuvaatimuksen mukaan kokonaisarvioinnissa ei ole otettu huomioon seikkoja oikaisuvaatimuksen tekijän työkokemuksesta. Lisäksi oikaisuvaatimuksessa on tuotu esille se, että Sibeliuksen lukiossa täytyy kahdesti vuodessa noin kahden kuukauden ajan siirtyä opettamaan väliaikaisesti ahtaampiin luokkatiloihin ilman kunnollista vesipistettä ym., joka vaatii opettajalta uudelleenjärjestelyä ja sitkeyttä. Oikaisuvaatimuksessa tuodaan esille myös oikaisuvaatimuksen tekijän yli seitsemän vuoden opetuskokemus, kun tehtävään valitulla henkilöllä sitä on viisi vuotta. Oikaisuvaatimuksen tekijä katsoo olevansa perustuslain yleisillä nimitysperusteilla vertailtaessa pätevämpi kuin tehtävään valittu henkilö. Lisäksi oikaisuvaatimuksessa on tuotu esille valinnan perusteena käytetyn ”monitaiteisuus” termin olevan laava, eikä se perustele valintaa.

Oikaisuvaatimuksen täydennyksessä oikaisuvaatimuksen tekijä on tuonut ilmi, että valittu henkilö tulee opettamaan kuvataiteen lisäksi myös historiaa. Oikaisuvaatimuksen täydennyksen mukaan virkanimikkeeseen tulee vastata tehtävän sisältöä ja jos tilanne opetettavien aineiden osal-

ta muuttuu valinnan aikana, virka olisi pitänyt muuttaa vastaamaan uutta sisältöään ja laittaa uudella nimikkeellä hakuun.

Oikaisuvaatimuksen tekijän perustelut ilmenevät tarkemmin liitteenä olevasta oikaisuvaatimuksesta ja sen täydennyksestä.

Lainsäädännöstä

Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 6 §:n 1 momentin mukaan virkasuhteeseen ottamisen yleisistä perusteista säädetään perustuslaissa. Perustuslain 125 §:n 2 momentin mukaan yleiset nimitysperusteet julkisiin virkoihin ovat taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto. Lisäksi virkasuhteeseen otettavalla on oltava erikseen säädetty tai kunnan päättämä erityinen kelpoisuus.

Taidolla tarkoitetaan lähinnä koulutuksen tai työkokemuksen avulla hankittuja tietoja ja taitoja. Kyvyllä viitataan yleisesti tuloksellisen työkentelyn edellyttämiin henkilön ominaisuuksiin, kuten luontaiseen lahjakkuuteen, järjestelykykyyn, aloitteellisuuteen ja muihin vastaaviin tehtävän hoitamisen kannalta tarpeellisiin kykyihin. Koetetulla kansalaiskunnolla tarkoitetaan yleisessä kansalaistoiminnassa saatuja viran hoidon kannalta merkityksellisiä ansioita sekä nuhteetonta käytöstä. Yleisiä nimitysperusteita on tulkittava yhdessä asianomaisen viran yleisiin ja erityisiin kelpoisuusehtoihin.

Opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen (1998/986) 10 §:ssä säädetään lukion aineenopettajan kelpoisuudesta.

Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 5 §:n mukaan sellaiseen virkasuhteeseen, joka on ollut julkisesti haettavana, voidaan ottaa vain henkilö, joka on hakenut sitä kirjallisesti ennen hakuajan päätymistä ja silloin täyttää kelpoisuusvaatimukset.

Asian arviointi

Virkaan valittu on valmistunut taiteen maisteriksi vuonna 2016 ja lisäksi suorittanut muotoilijan tutkinnon (AMK) vuonna 2009. Opettajan kelpoisuuteen liittyvät pedagogiset opinnot hän on suorittanut vuonna 2016. Lisäksi virkaan valittu on suorittanut taidehistorian ja historian opintoja vuonna 2018, jotka antavat hänelle historian aineenopettajan kelpoisuuden. Virkaan valitulla on tehtävän kannalta oleellista työkokemusta 5 vuotta 4 kuukautta.

Oikaisuvaatimuksen tekijä on valmistunut taiteen maisteriksi vuonna 2013 ja lisäksi hän on suorittanut sosionomin tutkinnon (AMK) vuonna 2006. Opettajan kelpoisuuteen liittyvät pedagogiset opinnot hän on suorittanut vuonna 2013. Oikaisuvaatimuksen tekijällä on tehtävän

21.05.2024

kannalta oleellista työkokemusta 7 vuotta ja 1 kuukautta. Lukiokoulutuksen päällikön asiaan antaman lausunnon mukaan sekä virkaan valittu että oikaisuvaatimuksen tekijä ovat olleet tehtävää kelpoisia ja kummankin työkokemus lukion kuvataiteen opettajan tehtäviin on ollut riittävä.

Haastatteluiden osalta lukiokoulutuksen päällikön lausunnossa todetaan, että haastattelussa jokaiselle hakijalle annettiin mahdollisuus esitellä omaa osaamistaan sekä kahden annetun tehtävän kautta konkreettisesti oman osaamisensa toteuttamista musiikin ja tanssin erityistehtävälukiossa.

Lukiokoulutuksen päällikön asiaan antaman lausunnon mukaan hakijoiden edellytykset ja soveltuvuus toimia taiteen erityistehtävälukiossa sekä toteuttaa monitaiteellista työtapaa arvioitiin video- ja lähihaastattelussa. Haastattelussa arvioitiin soveltuvuuden osalta myös hakijoiden vuorovaikutustaitoja, motivaatiota yhteisöllisyyden kehittämiseen ja kuvataiteen opetuksen kehittämistyöhön sekä opiskelijälähtöisyyteen. Hakijoiden hakuprosessissa esiintuomien valintaansa puoltavien seikkojen sekä haastattelussa todetun osaamisen ja soveltuvuuden perusteella virkaan valittu on ollut soveltuvampi Sibeliuksen lukion kuvataiteen päätoimisen tuntiopettajan virkasuhteeseen.

Lukiokoulutuksen päällikön antaman lausunnon mukaan virkaan valittu osoitti hakemuksessaan ja hakuprosessissa oikaisuvaatimuksen tekijää vahvempaa soveltuvuutta monitaiteelliseen työskentelyyn Sibeliuksen lukiossa sekä erinomaisia vuorovaikutustaitoja, motivaatiota yhteisöllisyyteen ja kehittämistyöhön sekä opiskelijälähtöisyyteen.

Opintojen vertailussa lukiokoulutuksen päällikön lausunnossa todetaan, että tehtävään valitun toinen tutkinto (muotoilija) on soveltuvampi kuvataiteen opettajan monitaiteelliseen työskentelyyn kuin oikaisuvaatimuksen tekijän toinen tutkinto (sosionomi). Kummankin työkokemus lukion kuvataiteen opettajan tehtäviin on riittävä ja työkokemuksessa oleva yhden vuoden ja seitsemän kuukauden ero ei ole merkitsevää.

Rehtori on antanut asiassa lausunnon koskien oikaisuvaatimuksen täydennystä. Rehtori on tuonut lausunnossaan ilmi, että kyseessä on päätoimisen tuntiopettajan virkasuhde, ei virka. Kuvataiteen päätoimisen tuntiopettajan ensi vuoden opetuksen päätoimisuus täyttyy kuvataiteen opetuksesta. Historian tunnit ovat valinnaista työtä.

Työnantajalla on laaja harkintavalta valita kenet tahansa kelpoisuusvaatimukset täyttävistä hakijoista. Viranhaltijan valinta perustuu kokonaisuutena harkintaan. Kenelläkään ei ole ehdotonta oikeutta tulla valituksi, että hänellä on esimerkiksi pidempi työkokemus kuin muilla hakijoilla. Kuten lukiokoulutuksen päällikön päätöksessä on todettu, valinta

on perustunut kokonaisuarkintaan, jossa on otettu huomioon hakijoiden työkokemus, koulutus sekä haastattelussa ilmenevät seikat.

Oikaisuvaatimuksessa esitetyt perusteet eivät anna aihetta päätöksen muuttamiseen. Lukiokoulutuksen päällikkö on, ottaen huomioon lain mukaiset nimitysperusteet, voinut valita koulutuksen, työkokemuksen, haastatteluiden ja tehdyn kokonaisarviointin perusteella valita kyseeseen kuvataiteen päätoimisen tuntiopettajan tehtävään valitsemansa henkilön. Oikaisuvaatimuksen tekijä ei ole esittänyt sellaisia seikkoja, jotka osoittaisivat, että lukiokoulutuksen päällikkö olisi käyttänyt harkintavaltaansa muuhun kuin, mihin se tässä asiassa on ollut käytettävissä.

Esittelijä esittää edellä lausuttuun, lukiokoulutuksen päällikön päätökseen ja lausuntoon viitaten, että oikaisuvaatimus hylätään.

Esittelijä

lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön johtaja
Harri Korhonen

Lisätiedot

Emmi Väisänen, HR-juristi, puhelin: 310 32391
emmi.vaisanen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus
- 2 Lukiokoulutuksen päällikön lausunto
- 3 Lukiokoulutuksen päällikön päätös
- 4 Hakuilmoitus
- 5 Hakemukset
- 6 Rehtorin lausunto

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Otteet

Ote

Asianosainen

Otteen liitteet

Esitysteksti

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Liite 4

Liite 5

Liite 6

Tiedoksi

21.05.2024

Asia/13

Asianosainen

Päätöshistoria

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala Lukio- ja ammatillisen koulutuksen ja vapaan sivistystyön palvelukokonaisuus Lukiokoulutus Lukiokoulutuksen päällikkö
13.03.2024 § 23

21.05.2024

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 113, 114, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123 ja 124 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 115 ja 116 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä,

21.05.2024

joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupungin kasvatus- ja koulutuslautakunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Suojattu sähköposti: <https://securemail.hel.fi/>

Käytäthän aina suojattua sähköpostia, kun lähetät henkilökohtaisia tietoja.

Muistathan asiointiin yhteydessä mainita kirjaamisnumeron (esim. HEL 2021-000123), mikäli asiasi on jo vireillä Helsingin kaupungissa.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

21.05.2024

VALITUSOSOITUS

Pöytäkirjan 125 §.

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksella vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksella myös

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomais on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen.

21.05.2024

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Hallinto-oikeuden asiointiosoite on:

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Faksinumero: 029 56 42079
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden pro-

21.05.2024

sessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimus päätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksun mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Markkinaoikeuden ensimmäisenä asteena käsittelemässä asiassa maksu peritään riippumatta asian lopputuloksesta.

Mikäli hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi, oikeudenkäyntimaksua ei peritä.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

Suojattu sähköposti: <https://securemail.hel.fi/>

Käytähän aina suojattua sähköpostia, kun lähetät henkilökohtaisia tietoja.

Muistathan asiain yhteydessä mainita kirjaamisnumeron (esim. HEL 2021-000123), mikäli asiasi on jo vireillä Helsingin kaupungissa.

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi

Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13

Puhelinnumero: 09 310 13700

21.05.2024

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

21.05.2024

Kasvatus- ja koulutuslautakunta

Johanna Laisaari
puheenjohtaja

Sami Knutti
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Jussi Chydenius

Veli-Pekka Dufva

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 28.05.2024.